

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

Držitelka Geny Thálie 2022
za celoživotní mistrovství v činohře
Veronika Forejtová

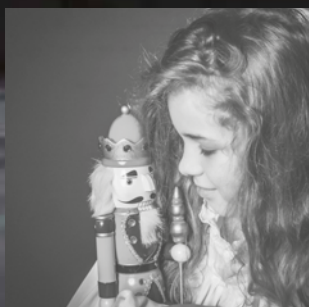
*I my jsme zamlada chtěli dělat divadlo jinak
než ti „staří“*

OPERA

Prodávácká nevěsta
Gejzír hudební invence

BALET

Kouzelná vánoční atmosféra
Louskáček – Vánoční koleda

MUZIKÁL

Jak zničit broadwayskou
show? Muzikál Producenti

EXTRA

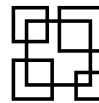
Komorní koncert – Ivo Kahánek
a Barbora Munzarová

Dárek na váš účet.

Vaše chytrá
dárková karta.

forumnovakarolina.cz

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení a milí přátelé, milí diváci,

hned na úvod se musím podělit o radost, kterou nám přinesl měsíc říjen. V sobotu 8. října 2022 byly v Praze v Národním divadle slavnostně uděleny Ceny Thálie 2022. A do Národního divadla moravskoslezského míří hned čtyři! Velká gratulace všem!

Rok 2022, který se chýlí ke konci, byl dalším z podivných roků začátku 20. let 21. století. Rozvolnění covidových opatření a ústup pandemie nám již umožňuje celý rok opět naplno zkoušet a hrát divadlo! A máme z toho všichni radost, i když choroba zcela z našeho světa nezmizela a občas nám hodí do našich plánů „covidle“! Avšak další, hrozivější temný mrak se na nebi objevil 24. února 2022. Začala neomluvitelná agresivní vojenská invaze Ruska na území nezávislé Ukrajiny. Něco, co jsme si neuměli představit a nechťeli ani připustit. Tato stále trvající tragická skutečnost zásadním způsobem narušuje bezpečnost a přináší otřes hodnot a míru celé Evropy. Je to blíž, než si chceme připustit. Vždyť z Ostravy je na ukrajinské hranice blíže než do nejbližší cípů České republiky do Aše (rozdíl činí asi 130 kilometrů). S celkovou situací přicházejí ekonomické obavy a dohady o dopadech této složité situace na naše všední životy. Spousta otázek a žádná jasná odpověď. A kolik že bude stát teplo a světlo?

O to více vnímáme potřebu světla, radosti a naděje v našich životech, myslích a duších. Ať světlo stále a více prochází tmou! A věřím, že Vám toto světlo a radost do nadcházejících dnů přinesou i návštěvy našeho divadla. V adventním čase opět vracíme na jeviště Divadla Jiřího Myrona rockovou operu Tima Rice a Andrewa Lloyd Webbera **Jesus Christ Superstar**. Toto skvělé zpracování pašijového příběhu má svoji naléhavost i v čase adventního očekávání. Dnes můžeme toto poselství vnímat ještě o něco silněji a aktuálněji. Radostná zvěst Ježíšova narození přináší v sobě i jeho oběť na kříži vedoucí k našemu vykoupení. A tuto tolik potřebnou naději vedoucí k jistotě nemusíme – když nechceme, nebo nemůžeme – číst jen prizmatem křesťanské víry. Věřím, že náš ostravský **Ježíš**, jehož úspěšná inscenace je již od roku 2016 součástí repertoáru našeho divadla (a blíží se pomalu již ke 100. repríze), Vás osloví i v tomto čase.

A všechny čtyři soubory pilně pracují na přípravě nových premiér. Všechny

s ambicí být oním radostným světlem prosvětlujícím dlouhou tmou nejen nadcházejícího zimního času. S radostí z osvobozující hry a krásy! S radostí z katarze! Jedinečné setkání slibuje nová výpravná inscenace baletu **Louskáček – Vánoční koleda**, tentokrát v choreografii Youriho Vámoše. Tato inscenace, která okouzila diváky mnoha evropských divadel, se dostává od 10. listopadu 2022 i do Ostravy na scénu Divadla Antonína Dvořáka. Soubor činohry nás pozve na hasičský bál a bude to určitě stát za to. Divadelní adaptaci Formanova filmu **Hoří, má panenko** dáváme na jevišti Divadla Jiřího Myrona od 26. listopadu. Opera bude od 15. prosince v úplně nové podobě a s převážně novým sólistickým obsazením opět **prodávát nevěstu** a opět v Divadle Antonína Dvořáka. A do Divadla „12“ zavítá 18. prosince 2022 poprvé **kabaretiér Jonáš** ve hře Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra s Tomášem Savkou a Jakubem Žídkem nejen u klavíru.

U posledních dvou titulů jsem se s radostí a plnou zodpovědností ujal režie. **Prodaná nevěsta**, kterou inscenuji již potřetí, pro mě totiž navíc představuje i začátek mé profesionální dráhy. Ta začala právě zde, v ostravské opeře. Bylo to v roce 1969, bylo mi 7 let (!) a byl jsem jedním z vesnických dětí, navíc ve třetím dějství pověřeným důležitým zvoláním: „*Spaste duši, medvěd se utrh!*“ Poprvé na profesionálním jevišti a poprvé za honorář. A **Jonáš** je mou první inscenací v našem stále ještě novém prostoru komorního Divadla „12“. A víte, že **Jonáš a tingl-tangl** měl svou světovou premiéru před 60 lety v roce 1962? Tak se to tak krásně sešlo!

Přeji klidný a radostný čas nadcházejícího adventu a radostných Vánoc.

A věřím, že i naše divadlo Vám přinese tolik potřebné světlo, radost a naději do našich životů. Těším se na Vás v našich hledištích! S přáním nadějných dnů posledních dvou měsíců roku 2022.

V úctě

Váš

Jiří Nekvasil

Gratulujeme řediteli Jiřímu Nekvasilovi
k 60. narozeninám. Všechno nejlepší!

Národní divadlo moravskoslezské

OPERA _____ 5

ČINOHRA _____ 13

BALET _____ 23

MUZIKÁL _____ 31

EXTRA _____ 44

ATELIÉR _____ 46

PROGRAM _____ 52

PREMIÉRY

LISTOPAD – PROSINEC 2022

BALET

Petr Iljič Čajkovskij

**LOUSKÁČEK –
VÁNOČNÍ KOLEDA**

Premiéry 10. a 12. listopadu 2022
v Divadle Antonína Dvořáka

ČINOHRA

Miloš Forman – Jaroslav Papoušek
– Ivan Passer – Tomáš Svoboda

HOŘÍ, MÁ PANENKO

Premiéra 26. listopadu 2022
v Divadle Jiřího Myrona

OPERA

Bedřich Smetana

PRODANÁ NEVĚSTA

Premiéry 15. a 17. prosince 2022
v Divadle Antonína Dvořáka

MUZIKÁL

Jiří Suchý – Jiří Šlitr

**JONÁŠ
A TINGL-TANGL**

Premiéra 18. prosince 2022
v Divadle „12“

Bud'te s námi i ve virtuálním světě...

INTERNETOVÝ
MAGAZÍN
magazin.ndm.cz

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm ostrava

ndm.ostrava

Národní divadlo
moravskoslezské

www.ndm.cz

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úrovní se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka bylo postaveno v novobaročném stylu vídeňským architektem Alexandrem Grafem. Městské divadlo bylo slavnostně otevřeno 28. září 1907 a do roku 1919 se v něm hrálo výhradně německy. Od roku 1919 bylo stálou scénou Národního divadla moravsko-slezského. Během války divadlo zasáhlo bombardování a byla nutná jeho rekonstrukce. Po ní budova vystřídala označení Zemské divadlo, Velké divadlo a od roku 1948 Divadlo Zdeňka Nejedlého. V 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu divadla, novobaroční prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí. Název Divadlo Antonína Dvořáka nese od roku 1990. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště pojme 513 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona bylo původně Národním domem, jehož stavba byla zahájena v roce 1892 podle návrhu architekta Josefa Srba v novorenesančním slohu. Slavnostní otevření se uskutečnilo 16. a 17. června 1894. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české profesionální divadlo, v roce 1919 se stal Národní dům druhou scénou Národního divadla moravsko-slezského. Národní dům sloužil ale převážně ke společenským účelům, od roku 1925 zde sídlilo kino Kosmos. Od roku 1954 nese budova jméno Divadlo Jiřího Myrona. V prosinci roku 1976 došlo k požáru, který budovu prakticky zničil. Po rekonstrukci a dostavbě bylo divadlo opět otevřeno v roce 1986. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikál, účinkuje zde také činoherní a baletní soubor a hlediště pojme 623 diváků.

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna. Divadlo tvoří dva prostory – mimo hlediště a sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie je architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM a další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů. Na programu jsou také talkshow nebo komorní hudební vystoupení. V období divadelních prázdnin „Dvanáctka“ hostí Měsíc autorského čtení.

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Ředitel: Jiří Nekvasil
Správní ředitel: Vítězslav Raszka
Hudební ředitel opery: Marek Šedivý
Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek
Šéfka baletu: Lenka Dřímlová
Šéfka muzikálu: Gabriela Petráková
Šéf výpravy, scénograf: David Bazila
Šéfka marketingu a obchodu: Markéta Chlebová
Umělecko-provozní šéfka: Kateřina Svobodová
Manažerka mimořádných projektů: Petra Pífková
Adresa redakce: Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava
Odpovědná redaktorka: Lenka Schreiberová

Autoři textů: Juraj Bajús, Pavla Březinová, Tereza Cigánková, Lenka Dřímlová, Pavel Gejguš, Adam Gold, Daniela Jirmanová, Martin Mikolášek, Jiří Nekvasil, Hana Nováková, Tomáš Novotný, Tereza Osmančíková, Karolína Pečenková, Zuzana Rafajová, Tereza Strmisková, Kateřina Svobodová, Šárka Swiderová, Alice Taussiková, Norbert Závodský
Program a repertoár: Milena Sladká
Technická spolupráce: Hana Marušáková
Grafická úprava: Václav Melecký
Redakční uzávěrka: 22. září 2022
Vychází: 27. října 2022
Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské
Tisk: CZECH NEWS CENTER, a. s., CZECH PRINT CENTER tiskárna Ostrava
ISSN 2533-705X

Máte zájem inzerovat v časopise NDM? Kontaktujte paní **Andreu Pánkovou**, andrea.pankova@ndm.cz, tel: 731 498 581

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2022/2023

Bedřich Smetana (1824–1884)
PRODANÁ NEVĚSTA
Komická zpěvohra z roku 1866
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 15. a 17. prosince 2022 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky
V koprodukcí se Slovinským národním divadlem opery a baletu Lublaň

Claudio Monteverdi (1567–1643)
TANEC NEVDĚCNIC (Il ballo delle ingrate)
Opera-balet z roku 1608
&
Henry Purcell (1659–1695)
DIDO A AENEAS (Dido and Aeneas)
Opera o prologu a třech dějstvích z roku 1688
Hudební nastudování: Jiří Habart
Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 9. a 10. února 2023 v Divadle „12“ a ve slavnostním sále Divadla Jiřího Myrona
Uvádíme v italském a anglickém originále

Viktor Ullmann (1898–1944)
ROZBITÝ DŽBÁN (Der zerbrochene Krug)
Jednoaktová opera z roku 1942
CÍSAŘ ATLANTIDY aneb ODEPŘENÍ SMRTI (Der Kaiser von Atlantis oder Die Tod-Verweigerung)
Jednoaktová opera z roku 1944
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Režie: Rocc
Premiéry 16. a 18. února 2023 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v českém přebásnění Jaromíra Nohavici s českými a anglickými titulky

Richard Wagner (1813–1883)
TANNHÄUSER (Tannhäuser und der Sängerkrieg auf Wartburg)
Velká romantická opera o třech dějstvích z roku 1845
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 27. a 29. dubna 2023 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v německém originále s českými a anglickými titulky

Bedřich Smetana (1824–1884)
DALIBOR
Opera o třech jednáních z roku 1867
Hudební nastudování: Robert Jindra
Režie: Martin Otava
Premiéry 22. a 24. června 2023 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky
V koprodukcí s Divadlem J. K. Tyla v Plzni

Opera NDM je na Facebooku:
Opera Národního divadla moravskoslezského

NAROZENINOVÝ GALAKONCERT EVY DŘÍZGOVÉ-JIRUŠOVÉ – zleva Václav Morys, Titusz Tóbisz, Luciano Mastro, dirigent Marek Šedivý, Eva Dřizgová-Jirušová, Veronika Rovná, Jana Sýkorová, Martin Gurbaľ a orchestr opery NDM
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR OPERY (LISTOPAD – PROSINEC 2022)

Maurice Ravel
DÍTĚ A KOUZLA
(*L'Enfant et les Sortilèges*)
Hudební příprava: Paolo Gatto
Klavírní doprovod: Michal Bárta,
Martin Pančocha
Režie: Juraj Čiernik
**6. 11. (16.00), 27. 11. (16.00),
4. 12. (16.00), 6. 12. (19.00)**

OPERNÍ
AKADEMIE
OSTRAVA

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Bedřich Smetana
DVĚ VDOVY
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Habart / Marek Šedivý
Režie: Rocc
15. 11. (18.30)

Hans Krása
ZÁSNUBY VE SNU
(*Verlobung im Traum*)
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
**16. 11. (18.30),
20. 11. (19.00) – zájezd Praha**

Jules Massenet
MANON
Hudební nastudování: Bruno Ferrandis
Dirigent: Bruno Ferrandis / Jiří Habart
Režie: Jiří Nekvasil
23. 11. (18.30)

Jaroslav Křička
**BÍLÝ PÁN aneb Těžko se dnes
duchům straší**
Hudební nastudování: David Švec
Dirigent: Jiří Habart / David Švec
Režie: Ondřej Havelka
25. 11. (18.30), 2. 12. (18.30)

Giacomo Puccini
TOSCA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
7. 12. (18.30)

Bedřich Smetana
PRODANÁ NEVĚSTA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Habart / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
**15. 12. (18.30) – premiéra,
17. 12. (18.30) – druhá premiéra,
21. 12. (18.30), 29. 12. (18.30)**

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

Vážený a milý čtenáři,

máme za sebou první dva měsíce nové sezóny, kdy jsme úspěšně uvedli a reprízovali několik inscenací z našeho repertoáru. Velmi rád bych se však na tomto místě zmínil o jednom důležitém a významném večeru. Byl jím koncert věnovaný životnímu jubileu Evy Dřízgové-Jirušové a troufám si říci, že byl jedinečnou a skvělou událostí, jakou si tato výjimečná umělkyně zaslouží. Mám velkou radost ze zcela zaplněného hlediště Divadla Antonína Dvořáka, z naprosto jedinečné a slavnostní atmosféry koncertu, z výkonů všech protagonistů, zkrátka z toho, jak se celý večer krásně vydařil. Když budu trochu osobní, byla to má první společná práce s paní Dřízgovou-Jirušovou. Musím přiznat, že její koncentrace, profesionalita, nadhled, příjemná komunikace, její umění a zkušenosti pro mě byly velmi inspirující, a nesmírně si vážím toho, že jsem se mohl účastnit příprav takového úžasné oslavy a krásného uměleckého zážitku.

TOSCA – Petra Alvarez Šimková (Floria Tosca),
Luciano Mastro (Mario Cavaradossi)
Foto Martin Popelář

*Těžko se dnes duchům straší, Rusalky,
Dvou vdov, Toscy, Manon, Hubičky
a Zásnub ve snu* (se kterými vystoupíme
v listopadu ve Státní opeře v Praze v rámci
projektu Musica non grata). Během října
zahájíme přípravy nové inscenace *Prodané
nevěsty*, na jejíž premiéry 15. a 17. prosince
se všichni velmi těšíme!

Všem přeji krásné podzimní dny a příjemné
večery strávené s operou NDM!

Váš

Marek Šedivý

Marek Šedivý

JUBILEUM

JESUS CHRIST SUPERSTAR – vlevo Lukáš Vlček (Ježíš Kristus),
uprostřed Lukáš Adam (Jidáš Iškariotský) a company
Foto Martin Popelář

JIŘÍ NEKVASIL – 60 let

Prostřednictvím fotografií a několika
gratulací připomínáme 60. narozeniny
Jiřího Nekvasila, režiséra a ředitele
Národního divadla moravskoslezského,
které oslaví v listopadu tohoto roku.

*Za celý soubor opery přeji panu řediteli
Nekvasilovi k jeho významnému životnímu
jubileu především pevné zdraví, mnoho
tvůrčí energie, inspirace, radosti z práce
a spokojenosti v osobním životě.*

Marek Šedivý, hudební ředitel opery

*Milý Jiří!
Gratulace k Vrchlického padesátinám
začínala oslovením: „Ctihodný kmete!“
K Tvým nynějším kulatinám by tedy
bylo zapotřebí patosu úměrně více, ale
vím, že na deklamační patos si příliš
nepotrpíme, proto Ti přeji přirozeně,
zato přátelsky a s úctou: Mnoho radosti
z Tvoji (i moji) práce, ať nikdy neatupí Tvůj
obdivuhodný zájem o vše nové a Tvůj
neméně obdivuhodný přehled ve všem již
objeveném! Sic!*

Vojtěch Štěpánek, šéf činohry

*Soubor baletu Ti děkuje za dlouholetou
podporu, přátelství a naslouchání našim
potřebám. Bez Tvé podpory, pochopení
a lásky k tanci by ostravský balet nebyl
tím, čím je teď.*

*Přejeme do dalších let, abys i nadále
rozvíjel své silné stránky – reflektoval
problematiku tance a otevíral dveře novým
trendům v baletu. I nadále nás usměřňoval
správným směrem, vždy měl připravenou
vhodnou strategii a variantu řešení,
popřípadě dobrou dramaturgii.*

*Spoustu tvůrčí energie, nápadů, nových
vizí a stále potěšení z neutuchajícího
hledání světla ve tmě!*

*Jsi náš superhrdina a superhrdinové
nikdy nestárnou!*

Krásné narozeniny přeje soubor baletu!

Lenka Dřimalová, šéfka baletu

V Národním divadle moravskoslezském
režíroval poprvé i muzikál – **JESUS
CHRIST SUPERSTAR** (2016), i když dílo
Tima Rice a Andrewa Lloyda Webbera
můžeme přesněji označit jako rockovou
operu. Scénografem inscenace je šéf
výpravy NDM David Bazika.

*Vážený a milý pane řediteli,
přejeme Vám vše jen to nejlepší
k životnímu jubileu. Pohodu, životní
i pracovní úspěchy, zejména však, aby se
pod Vaším vedením stále psalo Divadlo
v Ostravě s velkým D.*

Děkujeme a gratulujeme!

Gabriela Petráková, šéfka muzikálu

*Přeji Vám rovnováhu mezi volným časem
a povinnostmi. Hodně sil do další etapy!
Aby Vám vydrželo, co máte již dnes.
Totiž hluboké zaujetí, vzhled do tématu,
ale i lehkost a radost z tvorby a sranda
okolo. To pomáhá se nehroutit z šedých
problémů aktuálnosti a umožňuje se
dívat za horizont. Abych Vás citoval:
„Ten, kdo ví, o čem mluvím, ví, že to není
málo.“*

David Bazika,
šéf výpravy NDM a scénograf

Jiří Nekvasil (* 27. 11. 1962
v Ostravě) absolvoval v roce 1989
studium operní režie u Ladislava Štose
na Hudební fakultě AMU, paralelně
se věnoval studiu dramaturgie
na Divadelní fakultě AMU. V roce
1988 založil spolu se scénografem
Danielem Dvořákem experimentální
operní scénu – Operu Furor. O dva
roky později byli oba jako intendant
pověřeni řízením Komorní opery
Praha, kterou reorganizovali na Operu
Mozart. Od roku 1998 působil Jiří
Nekvasil jako umělecký šéf, dramaturg
a režisér ve Státní opeře Praha.
V letech 2002–2006 byl šéfem
opery Národního divadla v Praze.
Od 1. 1. 2010 je ředitelem Národního
divadla moravskoslezského v Ostravě.
Působí jako režisér také v zahraničí
(Bratislava, Buenos Aires, Dublin,
Düsseldorf, Erfurt, Hamburk, Katánie,
Lublaň, Maribor, Nantes, New York,
Oslo, Rheinsberg, Riga, Rostock,
Řezno, Tallin, Tampere, Trevír a další).
Vedle práce v divadle spolupracuje
jako režisér také s Českou televizí
(přes 130 režii).

Scénografem inscenace **LADY
MACBETH MCENSKÉHO ÚJEZDU**
(2018), jež byla součástí dramaturgické
řady Operní hity 20. století, byl Daniel
Dvořák, se kterým Jiří Nekvasil pravidelně
spolupracuje od roku 1989.

LADY MACBETH MCENSKÉHO ÚJEZDU
– Elena Suvorova (Katěrina Lvovna Izmailova),
Juraj Nociar (Zinovij Borisovič Izmailov),
Jevhen Šokalo (Boris Timofejevič Izmailov),
sbor opery NDM
Foto Martin Popelář

Bedřich Smetana (1824–1884)

PRODANÁ NEVĚSTA

Komická zpěvohra z roku 1866 v definitivní verzi
o třech jednáních z roku 1870

Fotografie ze slovinské inscenace
Foto Darja Štravs Tisu

Libreto Karel Sabina (1813–1877)

Hudební nastudování
Dirigent
Režie
Scéna
Kostýmy
Choreografie
Sbormistr
Dramaturgie

Marek Šedivý
Jiří Habart
/ **Marek Šedivý**
Jiří Nekvasil
Daniel Dvořák
Sylva Hanáková
Lukas Zuschlag
Jurij Galatenko
Juraj Bajús

Osoby a obsazení:
Martin Štolba / **Roman Vlkovič** (Krušina, sedlák), **Eva Dřízgová-Jirušová** / **Anna Nitrová** (Ludmila, jeho manželka), **Soňa Godarská** / **Veronika Rovná** (Mařenka, jejich dcera), **Josef Škarka** / **Petr Urbánek** (Mícha, gruntovník), **Jana Hrochová** / **Dominika Škrabalová** (Háta, jeho manželka), **Václav Čížek** / **Ondřej Koplík** (Vašek, jejich syn), **Philippe Castagner** / **Martin Šrejma** (Jeník, Míchův syn z prvního manželství), **Martin Gurbaľ** / **František Zahradníček** (Kecal, vesnický dohazovač), **Václav Morys** / **Peter Svetlík** (Principál komediantů), **Patricia Janečková** / **Karolína Levková** (Esmeralda, komediantka), **Erik Ondruš** / **Roman Vlkovič** (Indián, komediant) a další

Dále účinkuje sbor a orchestr opery NDM – koncertní mistři **Vladimír Liberda** a **Jan Šošola** – a balet NDM

Uvádíme v českém originále s českými
a anglickými titulky

V koprodukcí se Slovinským národním
divadlem opery a baletu Lublaň

Premiéry 15. a 17. prosince 2022
v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

**„Skoro všichni lidé jsou více méně
komedianti...“** říká Principál ve třetím
dějství *Prodáváňá nevěsty* Vaškovi.
A dokončení této věty – až na konci tohoto
textu.

Naše nová inscenace *Prodáváňá nevěsty*
vzniká v koprodukcí se Slovinským
národním divadlem opery a baletu Lublaň.
Svou premiéru zde měla 24. ledna 2019
a naposledy se tato inscenace ve Slovinsku
hrála v červnu 2022. Po posledním
představení se její dekorace, kostýmy
a rekvizity přesunuly zdárně do Ostravy.
O tom i o dlouholeté tradici a oblibě
Prodáváňá nevěsty ve Slovinsku, sahající
až do druhé poloviny 19. století, jste se
mohli dočíst již v minulém čísle našeho
časopisu. A i teď se v Lublani hrála *Prodáváňá
nevesta* (tak se to řekne slovinsky)

Fotografie ze slovinské inscenace
Foto Darja Štravs Tisu

ve slovinštině. V Ostravě bude inscenace
součástí souborného provedení všech
dokončených oper Bedřicha Smetany
v rámci Smetanovského operního cyklu
Ostrava 2024. A hlavně pro následující
léta se, pevně věříme, stane trvalou
součástí operního repertoáru Národního
divadla moravskoslezského! A bude novou
ostravskou „*Prodankou*“ pro první polovinu
21. století a věřím, že i pro celou rodinu.

**„Prodáváňá nevěsta – pánové – jest
vlastně jen hračka. Já jsem ji skládal ne
ze ctížádosti, nýbrž ze vzdoru, poněvadž
se mi po Braniborech vyčítalo, že jsem
wagnerián a že bych ani v národním
lehčím slohu nic nedovedl. Tu jsem
hned běžel k Sabinovi, aby mi udělal
libreto, a napsal jsem Prodanou
nevěstu dle tehdejšího mého zdání
tak, že se jí ani Offenbach nevyrovnal;
a hle, ona byla mi příčinou dne tak
slavnostního!“** Těmito slovy komentoval
Bedřich Smetana na slavnostním banketu
Umělecké besedy velkorysé oslavy spojené
se 100. představením *Prodáváňá nevěsty*
5. května 1882. Na tak vysoký počet
představení *Prodáváňá nevěsta* dosáhla díky
tomu, že na rozdíl od ostatních českých
oper, včetně těch Smetanových, zůstala jako
jediná již od své premiéry 30. května 1866
trvale na repertoáru Prozatímního divadla,
i když počty jejích představení nebyly
v jednotlivých letech nijak vysoké. Sám
Smetana byl popularitou své první komické
opery překvapen a občas jej i mrzelo, že
jeho další opery, které považoval z hudebně-
dramatického hlediska za dokonalejší,
zůstávají v jejím stínu.

Přesto je neoddiskutovatelnou
skutečností, že ***Prodáváňá nevěsta* je
jednou z nejlepších komických oper
světové operní literatury všech dob!**
Její čtvrtá, definitivní verze z roku 1870
dodává dílu – jehož základem je poměrně

Fotografie ze slovinské inscenace
Foto Darja Štravs Tisu

Fotografie ze slovinské inscenace
Foto Darja Štravs Tisu

jednoduchý příběh zasazený do české
vesnice poloviny 19. století – rys artistnosti
a hudební hravosti. Je to jednoduchý příběh
o malém podvodu. *Ne podvod, pouhá
jenom lest to byla!* Lest, která způsobí, že
navzdory téměř obchodní, rodiči domluvené
svatbě potomků (navíc smluvně stvrzené)
se k sobě nakonec dostanou ti, co se sice
tajně, ale upřímně milují. To je radost! A co
vlastně stálo v té smlouvě??? Výchozí
a pro mladé milující neřešitelná situace
je způsobena realitou rodiči domluvených
sňatků (proti vůli jejich potomků), pro
vesnici 19. století stále běžnou. Známe to
i z jiných českých uměleckých děl, a ne
vždy to dopadne tak dobře jako v *Prodáváňá
nevěstě*. Karel Sabina napsal Smetanovi
skvělé libreto. Realita je východiskem pro
komedii. Na díle od premiéry v roce 1866
dále Smetana pracoval až k verzi čtvrté!
Prokomponované secco recitativy, které
v této definitivní verzi nahradily mluvenou
prózu předcházejících verzí, a hlavně tři nová
virtuózně komponovaná taneční čísla (která
se hrávají i jako samostatné koncertní
skladby v rámci symfonických programů)
zdůrazňují stylizovanou podobu vyprávění.
Reálie příběhu jsou východiskem k výsostné
divadelní hře, navíc velmi vtipné. Není to

hrubozrná fraška, ale stylizovaná komedie
charakterů.

Gejzír hudební invence
Prodáváňá nevěsta je v domácím prostředí
považována již po několik generací za českou
národní (a pro mnohé nedotknutelnou) operu.
Avšak svým hudebním jazykem nevychází
z citace českých lidových písňových nářevů
a hudby. Nenapodobuje folklór, ale vytváří
svými hudebními kompozicemi svůj jedinečný,
geniální portrét české hudby. Smetana nikdy,
až na jednu výjimku, v celém svém operním
díle necituje žádnou lidovou píseň. Charakteru
českosti dosahuje využíváním tanečních
rytmů českých tanců (polka, furiant, skočná).
Taneční stylizace přináší pro nás jistou
proměnlivost divadelních obrazů a neustálý
pohyb.

**Všech 24 hudebních čísel opery je
gejzírem neutuchající hudební invence,
který by dnešním muzikálovým autorům
stačil na dvě desítky muzikálů – těch
lepších.** Dalo by se říci, že každé hudební
číslo *Prodáváňá nevěsty* je doslova hitem!
Secco recitativy, i když s orchestrálním
doprovodem, zase dílo odkazují k tradiční
italské opeře buffa a dále k jejímu
prvotnímu zdroji – ke commedii dell'arte.
To vše podtrhuje již výše zmiňovanou
divadelnost vyprávění!

**Shrnutí a potvrzení: divadelnost –
hravost – proměnlivost – pohyb – barva
– humor – poezie – ironie i laskavost
jsou základními východisky a znaky naší
inscenace.** A začínáme již od přehledy.
A přehleda doprovázející jevištní akce
(víc neprozradím, přijďte de přesvědčit
sami) exponuje způsob našeho divadelního
vyprávění: vše, co se zde bude dále dít, bude
vznikat a proměňovat se před vašimi očima!
Hra o sváteční vesnické pouti začíná!

A navíc se skvělým sólistickým
obsazením. Výborní zpěváci a herci. Mnozí
ve svých rolích zde vystoupí poprvé!
**„Jenže ne každý svou komedii tak
dobře provádět umí jako my, jako my.“**
(Právě tak Principálova věta z úvodu článku
končí.) (jn)

Claudio Monteverdi (1567–1643)

TANEC NEVDĚČNIC (Il ballo delle ingrate)

Opera-balet z roku 1608

Libreto Ottavio Rinuccini (1562–1621)

&

Henry Purcell (1659–1695)

DIDO A AENEAS

Opera o prologu a třech dějstvích z roku 1688

Libreto Nahum Tate (1652–1715) podle vlastní tragédie *Brutus z Alby aneb Zkletí milenci* z roku 1678 inspirované čtvrtou knihou eposu *Aeneis* Publia Vergilia Mara (70 př. n. l. – 19 př. n. l.)

Foto Jan Prokopius

Hudební nastudování
Režie
Scéna
Kostýmy
Dramaturgie

Jiří Habart
Jiří Nekvasil
David Bazika
Hana Knotková
Juraj Bajús

**Je vám barokní hudba blízká?
Kde jste k ní získal vztah?**

Baroko mne provází prakticky od mých houslových začátků. Je mi nesmírně blízké a tato hudba mě vždy nepopsatelně naplňovala. Obě opery, které nás čekají, jsou plné pravdivosti a čistého nevyumělkovaného citu. Během studií dirigování na JAMU jsem horlivě navštěvoval všechny dostupné historické semináře a také si přibral studium hry na barokní housle, abych teorii propojil s praxí pro případ, že by to někdy přišlo... a je to tady (*úsměv*)!

*Uvádíme v italském a anglickém originále
Inscenace je realizována v rámci projektu
Operní akademie Ostrava (OAO)*

**Premiéry 9. a 10. února 2023 v 19 hodin
v Divadle „12“ a ve slavnostním sále
Divadla Jiřího Myrona**

S dirigentem **Jiřím Habartem** jsme si povídali o staré hudbě i o jeho blízcím se debutovým hudebním nastudování pro operu NDM.

Pane dirigente, v únoru na vás čeká první hudební nastudování pro operu NDM a půjde hned o dvě díla dvou autorů. S Monteverdim a Purcellem se ocitáme na půdě takzvané „staré hudby“. Co je tímto pojmem obecně míněno?

Všeobecně vzato dnes pod tímto pojmem myslíme převážně hudbu dob renesance a baroka. Naše dvě díla vznikla v baroku, v době, kdy samotný žánr opery neměl ještě ani sto let. *Tanec nevděčnic* je zástupcem prvních italských oper a *Dido a Aeneas* jako první dochovaná anglická opera je zároveň vrcholem anglické barokní opery.

Claudio Monteverdi (autor opery TANEC NEVDĚČNIC) na portrétu Bernarda Strozziho kolem roku 1640

Čím je hudební estetika barokní opery výjimečná?

V kontrastu se složitostí polyfonní hudby vrcholné renesance byly ideály raného baroka jednoduchost a srozumitelnost. Tyto aspekty projevující se zejména v novém pojetí dramatického, recitačního a pěveckého umění vedly k vzniku monodie – jednoduché pěvecké linky doprovázené akordy. O její zrod se zasloužilo především uskupení hudebníků, básníků a vědců nazývané Florentská camerata. Monteverdiho *Tanec nevděčnic* z roku 1608 je přesným odkazem těchto reforem.

Henry Purcell (autor opery DIDO A AENEAS) na portrétu Johna Clostermanna z roku 1695

OPERNÍ
AKADEMIE
OSTRAVA

Hudba této etapy měla kromě specifické zvukovosti a instrumentáře i své vlastní interpretační charakteristiky a vlastnosti, které se během hudebního vývoje a měnícího se vkusu převážně v 19. století vytrácely, což mělo nemalý vliv na stále menší zájem o uvádění barokních skladeb a oper. Někteří dnes notoricky známí skladatelé jako J. S. Bach nebo A. Vivaldi byli dokonce téměř zapomenuti.

V druhé polovině 20. století však začal zájem o starou hudbu opět narůstat. Jak se to projevilo?

Začaly vznikat soubory hudebníků snažících se „vrátit zpět v čas“ a znovuobjevit typický zvuk a výraz barokní a předklasické hudby. Hráči hráli na dobové nástroje nebo jejich kopie, jelikož hudební instrumenty prošly od svého vzniku dlouhou cestu konstrukčního vývoje a ty dnešní mají zcela jinou barvu a sílu tónu než historické. Paralelně se taky vyvinula i technika hry a starým technikám interpretace, jež ve své době patřily k všeobecné muzikantské znalosti, se bylo nutno znovu naučit.

Barokní tituly se na našich jevištích objevují poměrně ojediněle. Proč je tomu tak?

Důvodů je zřejmě vícero. Bohužel i dnes je pro mnoho dirigentů, interpretů

i zpěváků slovo baroko jako malá noční můra a obava z množství úskalí, které barokní partitury obnáší, je demotivuje. V běžném divadelním provozu je také téměř nemožné vyrovnat se vysoké a věrohodné interpretační úrovni, kterou nastolily renomované ansámby specializující se na poučenou dobovou interpretaci – jen v Česku jich máme minimálně pět.

Jaká úskalí máte na mysli?

Už při letmém porovnání romantické a barokní partitury jsou patrné markantní rozdíly. Zjednodušeně lze říci, že v operách Dvořáka, Verdiho či Pucciniho stačí věrně zahrát noty, jak jsou zapsány, s dynamikou, artikulací a všemi poznámkami zanesenými v partituře. Tím máme jako interpreti hotovo a skladatelé prokáží největší službu. Naopak partitury od raného baroka zhruba do konce 18. století neobsahují kromě not zhora nic nebo jen velmi málo o dynamice, artikulaci a dalších pokynech, jak hudbu hrát. U většiny barokních kompozic je často až překvapivá disproporce mezi tím, jak málo je v notách zapsáno a jak plně, pompézně a energicky výsledné provedení zní. Za živost a věrohodnost interpretace pak vděčíme právě hráčům a pěvcům, interpretujícím a dotvářejícím dílo podle dobových pravidel a zvyklostí, tedy ve smyslu poučené interpretace.

Jaké výzvy na vás a interprety v těchto dílech čekají?

Pro Purcellovu operu *Dido a Aeneas* jsem musel zkomponovat jednu mezihru na místě, kde skladatel uvedl pouze *improvizace „kytara sólo“*, ale noty nikde, takže bylo zapotřebí ji dotvořit ve stylu následné árie. Od interpretů se očekává přizdobení melodií pěveckého partu; střídmejší bude u Monteverdiho a bohatší u Purcella, jehož opera je o 80 let mladší a nasála značný vliv francouzského stylu. Zásadní bude také vypracování temporytmu. Monteverdi například neuvádí, jak rychle máme hrát, a vše se řídí podle citu a principu *sprezzature*, tedy zrychlování a zpomalování podle významu textu.

Je improvizace běžnou součástí barokní hudby?

Ano, barokní éra přinesla mimo jiné i novou techniku – tzv. *basso continuo*. Jde o jednohlasou basovou linku, pod níž jsou uvedena čísla, která hráčům na cembalo a theorbu říkají, jaké akordy mají zahrát. Zápis však už nevypovídá o tom, jak tyto akordy zahrát, a tito hráči vlastně neustále improvizují svůj

Foto Adam Živnůstka

part, což shledávám něčím naprosto obdivuhodným.

Jak tedy bude znít vaše nastudování? Uslyšíme dobové nástroje?

V našem provedení budou obě opery hrány v komorním obsazení na moderní nástroje. Jsem přesvědčen, že i s nimi lze věrohodně mnoho napodobit a docílit zajímavého zvuku. Smyčcový kvintet doplní cembalo a loutna – střídavě s barokní kytarou, tak jak si žádá partitura. Dílo *Dido a Aeneas* vyžaduje také sbor, který podle antické tradice komentuje veškeré dění příběhu, a tuto podstatnou úlohu naplní naše skvělé Operní studio NDM pod vedením sbormistryně Lenky Živocké. Neméně zajímavá bude určitě i spolupráce s Fakultou umění Ostravské univerzity a věřím, že to bude pro všechny hráče a zpěváky podnětná a možná i nová zkušenost.

Děkujeme za rozhovor a těšíme se na tyto nádherné barokní klenoty ve vašem hudebním nastudování.

(jb)

Viktor Ullmann (1898–1944)

ROZBITÝ DŽBÁN & CÍSAŘ ATLANTIDY aneb Odepření smrti

Dvě jednoaktové opery z let 1942 a 1944

Foto archiv

Hudební nastudování **Jakub Klecker**
 Režie a scénografie **Rocc**
 Kostýmy **Belinda Radulović**
 Dramaturgie **Juraj Bajús**
 Český překlad **Jaromír Nohavica**

Uvádíme v českém přebásnění s českými
 a anglickými titulky
 Inscenace jsou realizovány v rámci
 dramaturgického cyklu Opery terezínských
 skladatelů

**Premiéry 16. a 18. února 2023 v 18.30
 hodin v Divadle Antonína Dvořáka**

V minulé sezóně jsme uvedením opery
 Hanse Krásy *Zásnuby ve snu* započali naši
 dramaturgickou řadu Opery terezínských
 skladatelů. Jejím cílem je v prvé řadě uctění
 památky zarážejícího množství umělců,
 kteří byli během okupace násilně vytrženi
 z kontinuity našeho kulturněhistorického
 kontextu, internováni v terezínském ghettu
 a určení k zapomenutí a smrti. Nejde však
 o pouhou pietní vzpomínku, nýbrž o úsilí
 upevnit pozice uměleckých odkazů těchto

osobností v našem kulturním povědomí.
 V únoru nadcházejícího roku budeme
 v cyklu pokračovat inscenacemi dvou
 jednoaktových oper Viktora Ullmanna.
 Viktor Ullmann se narodil v roce 1898
 na území rakousko-uherské monarchie
 ve Slezsku v nedalekém Těšíně, přesněji
 v jeho dnešní polské části. Osud rodinu
 důstojníka rakousko-uherské armády

Na jaře 2020 předal Jaromír Nohavica překlad libret obou oper
 v kavárně Národního domu řediteli NDM Jiřímu Nekvasilovi
 Foto archiv

následně zavedl do Vídně, kde skladatel
 prožil dětství, získal základy hudebního
 vzdělání a posléze se stal také soukromým
 studentem Arnolda Schönberga, jedné
 z klíčových osobností hudby 20. století.
 Po rozpadu monarchie se Ullmann jako
 rakouský občan v roce 1919 přestěhoval
 do Prahy, kdežto paradoxně jeho otec jako
 občan Československa po zbytek života žil
 ve Vídni. Pomineme-li dvě kratší etapy, které
 skladatel strávil ve Švýcarsku a Německu,
 stala se Praha jeho domovem a získal zde
 také angažmá v Novém německém divadle,
 kde působil jako korepetitor, sbormistr
 a druhý kapelník.

Dvě jednoaktové opery, které uvedeme,
 pocházejí z posledních let autorova života.
Rozbitý džbán, grotesku o samolibosti
 byrokratické moci, zkomponoval
 Ullmann ještě před svou deportací podle
 stejnojmenné komedie německého
 klasika Heinricha Kleista; *Císař Atlantidy*,
 na skladatelův vlastní námět i libreto,
 pak vznikl přímo v Terezíně. Dílo bylo
 napsáno pro konkrétní obsazení hráčů
 a pěvců internovaných v ghettu. Zde měla
 dokonce proběhnout i jeho premiéra, avšak
 zkouškový proces už k tomuto cíli nedospěl.
 Obě opery se svých premiér dočkaly až se
 značným časovým odstupem a jelikož ani
 komunistický režim nebyl k uměleckému
 odkazu terezínských skladatelů vstřícnější,
 uskutečnily se v zahraničí. *Císař Atlantidy*
 ve světové premiéře zazněl v roce 1975
 v Amsterdamu a dodnes se na zahraničních
 jevištích těší neutuchajícímu zájmu. České
 premiérové inscenace se dílo dočkalo až
 v roce 1995 na jevišti Národního divadla
 a v tomtéž roce zaznělo i na místě svého
 vzniku, v Terezíně. Ještě déle na svou
 světovou premiéru, jež se konala v roce
 1996 v Drážďanech, čekal *Rozbitý džbán*
 a my jsme hrdí, že jeho první česká
 inscenace vznikne právě u nás v Ostravě,
 nedaleko autorova rodiště, na scéně
 Národního divadla moravskoslezského.

(jb)

činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2022/2023

Tom Stoppard (1937)
BOUŘLIVÁ PLAVBA
Možná to bude trochu házet...
 Režie: Vojtěch Štěpánek
 Překlad: Šimon Dominik
Premiéra 17. září 2022
v Divadle Antonína Dvořáka

Miloš Forman (1932–2018)
 – Jaroslav Papoušek (1929–1995)
 – Ivan Passer (1933–2020)
 – Tomáš Svoboda (1972)
HOŘÍ, MÁ PANENKO
Kdo si nenakrad, musí to brát, jako že nevyhrál!
 Režie: Tomáš Svoboda
Premiéra 26. listopadu 2022
v Divadle Jiřího Myrona

Alena Kastnerová (1973)
O LINÉ BABIČCE
„Proboha, babí, to... to... to... přece... nejde!!“
 Režie: Tomáš Jirman
 Dramatizace: Daniela Jirmanová
Premiéra 22. ledna 2023 v Divadle „12“

Stefan Zweig (1881–1942)
MARIE ANTOINETTA
*„Jedinec může vehnat masu do vášně,
 ale téměř nikdy se mu již nepodaří rozpoutanou
 vášně opět spoutat.“*
 Režie: Vojtěch Štěpánek
 Překlad: Bedřich Vaniček
 Dramatizace: Pavel Gejguš, Vojtěch Štěpánek,
 Norbert Závodský
Premiéra 11. března 2023
v Divadle Antonína Dvořáka

Henrik Ibsen (1828–1906)
NORA
Domeček pro panenky
 Režie: Pavel Gejguš
 Překlad: František Fröhlich
Premiéra 20. května 2023
v Divadle Antonína Dvořáka

William Shakespeare (1564–1616)
MARNA LASKY SNAHA
MLS o několika chodech
 Režie: Roman Polák
 Překlad: Martin Hliský
Premiéra 10. června 2023
v Divadle Jiřího Myrona

Činohra NDM je na Facebooku:
 Činohra Národního divadla
 moravskoslezského

Činohra NDM
 je na Instagramu:
 cinohrandm

BOUŘLIVÁ PLAVBA – Jan Fišar (René), Petra Kocmanová (Nataša),
 Vít Roleček (Adam), František Večeřa (Dvorníček), Martin Dědoch (Turai)
 Foto Martin Popelář

REPERTOÁR ČINOHRY (LISTOPAD – PROSINEC 2022)

Terrence McNally – David Yazbek
DONAHA! (Hole dupy)
Režie: Pavel Šimák
2. 11. (18.30), 17. 11. (16.00),
18. 12. (15.00), 27. 12. (18.30)

Anton Pavlovič Čechov
VIŠŇOVÝ SAD
Režie: Vojtěch Štěpánek
3. 11. (18.30), 1. 12. (18.30)

Tomáš Svoboda
GOLDONI PO OSTRAVSKU
aneb Sluha dvou pánů
Režie: Tomáš Svoboda
5. 11. (18.30), 10. 12. (18.30), 30. 12. (18.30),
31. 12. (16.00)

Vojtěch Štěpánek
NĚCO PRO LIDI
Režie: Tomáš Jirman
6. 11. (19.00), 12. 11. (19.00), 8. 12. (19.00)

Neil Simon
HODNÝ PAN DOKTOR
Režie: Bedřich Jansa
8. 11. (19.00), 10. 11. (19.00), 13. 12. (19.00)

Tom Stoppard
BOUŘLIVÁ PLAVBA
Režie: Vojtěch Štěpánek
9. 11. (18.30), 6. 12. (18.30), 20. 12. (18.30)

Ferdinand von Schirach
TEROR
Režie: Tereza Říhová
11. 11. (19.00), 2. 12. (19.00)

Miloš Forman – Jaroslav Papoušek – Ivan
Passer – Tomáš Svoboda
HORÍ, MA PANENKO
Režie: Tomáš Svoboda
26. 11. (18.30) – premiéra,
29. 11. (18.30) – první repríza,
3. 12. (18.30), 7. 12. (18.30), 16. 12. (18.30),
29. 12. (18.30)

Ota Filip – Tomáš Vůjtek
NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA
LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY
Režie: Janusz Klimsza
30. 11. (18.30), 17. 12. (18.30)

Andrzej Saramonowicz
TESTOSTERON
Režie: Vojtěch Štěpánek
9. 12. (18.30), 15. 12. (18.30)

Nikolaj Vasiljevič Gogol
REVIZOR
Režie: Vojtěch Štěpánek
14. 12. (18.30), 26. 12. (16.00)

Michael Cooney
HABADŮRA
Režie: Roman Groszmann
21. 12. (18.30)

ÚVODNÍK ŠÉFA ČINOHRY

Slovy konferenciéra hasičského plesu:

„Dámy a pánové, program bude, abych tak řekl, skutečně nabitý! Čeká nás ples, abych tak, že? S bohatou tombolou, živou hudbou, dechovou, miss volby krásy, a samozřejmě, vrcholem, tak nějak nejen pomyslným, bude předání sekýrky, tedy daru, čestnému, abych tak řekl, předsedovi, že ano, naši hasičské, tedy společnosti. Ples organizuje režisér

Svoboda, tak nějak, z Prahy. Ples vypukne 26. listopadu v Myroni! Konec hlášení. A taky bude OST-RA-VAR, tedy festival, abych tak uvedl k úplnosti.“

Vojtěch Štěpánek

GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů – Vít Roleček (Bogusz Kowalski), Lada Bělašková (Klariče Horváthová), David Viktora (Doktor Kowalski), Jiří Sedláček (Jožo Horváth), Sára Erlebachová (Žaneta)
Foto Radovan Štátný

UVEDLI JSME

Možná to bude trochu házet...

Jan Fišar (René), Petra Kocmanová (Nataša)
Foto Martin Kusyn

Petra Kocmanová (Nataša), Martin Dědouch (Turai)
Foto Martin Kusyn

„Vše, co se děje před očima diváků, běží ve velice rychlém tempu, jednotliví protagonisté v řetězu ztřeštěných situací jsou ale důsledně vedeni k pointám, ať už konverzačním, nebo situačním. Každá z nich končí výbuchem smíchu v hledišti.“

Ladislav Vrchovský, divadelní kritik pro ostravan.cz

Robert Finta (Gal)
Foto Martin Kusyn

„Divadlo mám rád pro to, jak je skutečné a živé, ať už jde o práci s herci, nebo kontakt s divákem, Kdybych chtěl šířit myšlenky, psal bych eseje, a ne hry. Hry mají vyprávět příběhy.“

Tom Stoppard, britský dramatik

František Večeřa (Dvorníček)
Foto Martin Kusyn

„Nemáme zde co do činění s tradičním humorem, ve kterém pozitivní morální postoj pomáhá divákovi určit, na čem v životě doopravdy záleží a na čem ne. Mnohem přesnější by bylo v případě Stopparda použít spojení absurdní humor, který stojí na předpokladu, že všechno je stejně hloupé, směšné a všechno se může stát předmětem posměchu – politika, náboženství, vzdělání, tělesné nebo duševní nedokonalosti. Zkrátka všechny aspekty života.“

Norbert Závodský, dramaturg činohry NDM

Vít Roleček (Adam),
Petra Kocmanová (Nataša)
Foto Martin Kusyn

„Stoppardovy hry mě svádějí k představě pouličních hiphopových tanečníků či skateboardistů, kteří v nějaké velké historické budově – třeba katedrále, paláci či úřadu – skáčou s rachotem po obrovských schodištích, krouží brilantně kolem masivních sloupů a jejich lomoz a hlasy se rozléhají v ohromných prostorách. Stoppardovy hry v sobě unikátně spojují zábavu a vážně míněné výzvy k vzájemnému porozumění.“

Jim Hunter, docent na Open University ve Velké Británii

OST-RA-VAR SE VRACÍ

Po třech letech čekání se diváci konečně dočkali a můžou na přelomu letošního listopadu a prosince navštívit již 24. ročník festivalu OST-RA-VAR, který se za dobu své existence zařadil mezi renomované tuzemské divadelní akce a láká do Ostravy nejen české a slovenské divadelní pedagogy, kritiky a divadelníky, ale také studenty vysokých uměleckých škol.

Festival v roce 1997 založili režiséři Juraj Deák a Radovan Lipus a dramaturgové Marek Pivovar a Alice Taussiková. „Ostrava tenkrát tak trochu trpěla (...) zvláštním syndromem: nějak se mělo za to, že co je v Ostravě, nemůže být dobré, protože kdyby to vskutku dobré bylo, už by se to z Ostravy dávno odstěhovalo pryč... A tudíž se pan Lipus spravedlivě rozčiloval, že lidé z kulturních center jsou líní, že nemají rádi vlaky a jejich ochota objevovat dobré divadlo i za hranicemi tradičních divadelních bašt je pramalá,“ vzpomínal později na prvotní impuls vzniku Juraj Deák. Festival do roku 1999 probíhal pod názvem Festival ostravských divadel, název OST-RA-VAR, odkazující k tradičnímu ostravskému pivu a zároveň evokující intenzivní divadelní vření, byl poprvé použit v roce 2000 společně s podtitulem Festival ostravských činoherních divadel. Akci pořádá činohra Národního divadla moravskoslezského ve spolupráci s Komorní scénou Aréna, Divadlem Petra Bezruče a dalšími spřátelenými subjekty. Smyslem OST-RA-VARu je v několika dnech nabídnout reprezentativní průřez tvorbou ostravských profesionálních činoherních souborů daného roku. Stěžejní část festivalu tvoří rozborové semináře

a právě díky výjimečnému spojení profesionálů a studentů při společné reflexi zhlédnutých inscenací vzniká během festivalu jedinečný prostor, v němž dochází ke sdílení podnětných myšlenek o divadle a k rozvíjení úvah nad ním.

Letošní ročník nabídne účastníkům na šesti místech jedenáct festivalových inscenací (včetně off-programu). Činohra Národního divadla moravskoslezského představí divákům tři tituly: *Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy*, *Višňový sad* a *Hoří, má panenko*. Rozborové semináře se budou konat ve slavnostním sále Táni Hodanové v Divadle Jiřího Myrona. Z iniciativy organizace Nová síť budou mít účastníci mimořádnou možnost navštívit diskuzi mezi nezávislou scénou a stabilními institucemi. Seminář má název *Ne-závislá spojení vol. 3: Jak na koprodukcce?* a začíná v neděli 4. prosince ve zmíněném sále DJM ve 14 hodin.

Díky festivalu OST-RA-VAR se o zdejších divadlech už mnohem víc ví a mluví, stala se nejen součástí české divadelní scény, ale po mnoho let této scéně právem dominovala a získávala význačná ocenění. Zároveň před námi stále stojí velká výzva – motivovat zejména novináře, kritiky či studenty z Prahy a Brna, aby ostravskou scénu průběžně a systematicky sledovali. Je třeba mít na paměti slova Radovana Lipuse: „*Takto soustavně jich sem mimo festival vskutku stále jezdí míň než pár, ostatní pohodlně a spokojeně čekají na svůj každoroční jednorázový Big Mac Ost-ra-var, který ležérně zkonzumují s hranolky a kečupem doprovodných programů, do hledišť divadel se někteří z nich často vracejí víc než jen znavení rovnou ze Stodolní po ránu...*“ Letošní ročník tak můžeme vnímat jako náš další pokus přejít od rychle stravitelného hamburgeru k opakujícímu se gurmánskému zážitku. (nz)

BEDŘICH JANSÁ

(5. 6. 1937, Ústí nad Orlicí
– 14. 9. 2022, Ostrava)

BEĎO, MOC DĚKUJI!

V sezóně 1980/1981, po své maturitě, kdy jsem nebyl poprvé přijat ke studiu na pražské DAMU, jsem v našem divadle (tehdy se ovšem jmenovalo Státní divadlo v Ostravě a Divadlo Antonína Dvořáka neslo jméno Zdeňka Nejedlého) pracoval jako osvětlovač. A připravoval se na další přijímací zkoušky. Můj otec, který zde působil dlouhá léta jako režisér opery, požádal svého kolegu, výborného režiséra z činoherního souboru, pana Bedřicha Jansu, jestli by nebyl ochoten mi věnovat trochu času. Ať se dovím zblízka více o činoherní práci. Bedřich souhlasil a já jsem měl to štěstí, že mi nezištně a laskavě pootevřel dveře své režijní kuchyně. V té době připravoval hru Georgese Neveuxe *Zlodějka z města Londýna*. Hovořili jsme o textu. Popisoval mi svou tvůrčí práci se scénografem Ladislavem Vychodilem. Tento vynikající slovenský scénograf, o 17 let starší než Bedřich Jansa, byl jeho častým spolupracovníkem. Seznámili se v době, když Bedřich Jansa při studiích asistoval v pražském Národním divadle. Ladislav Vychodil spolupracoval často i s Alfrédem Radokem a též na jeho legendární pražské inscenaci *Zlodějky z města Londýna* v roce 1962 v Městských divadlech pražských. Byly to velmi inspirativní rozhovory, já, mladý adept režie, spíše naslouchal, pan Jansa, dospělý, zkušený, renomovaný režisér, se mnou laskavě mluvil jako téměř s kolegou. Děkuji za možnost chodit na zkoušky, a to i na zkušebnu, což je vždy svým způsobem intimní zóna, kam mnozí (včetně mě) neradi pouštějí nezúčastněné pozorovatele. A já jsem mohl poprvé sledovat proces vzniku činoherní inscenace od myšlenky k jejímu jevištnímu životu.

Ve hře byly vloženy také písničky. Autorem hudby byl s pražským Studiem Ypsilon celoživotně spojený Miroslav Kořínek a texty napsal Ivan Wernisch. Básník, který byl v té době v nemilosti

mocných, nevydáváný, ideologicky nevhodný. Byla to od Bedřicha odvaha oslovit vlastně „zakázaného“ básníka. Dodnes si vzpomínám na kus textu i melodii ústřední písničky, o které Bedřich občas utrousil: „*A za tu písničku mě zavrou.*“

*Ach, můj miláčku, škoda je tě pro život v tomto hloupém světě.
Ach, můj miláčku, škoda, škoda nás.
Je třeba někam zmizet,
než to všechno vezme čas.*

A Bedřich pro mě také objevil zásadní knihu Petera Brooka *Prázdný prostor*. Ta v té době byla k dispozici v češtině pouze v několika číslech v té době již dlouho zaniklého, vynikajícího časopisu Divadlo. Jednou při návštěvě vytáhl ze své knihovničky číslo tohoto časopisu obsahující zmíněný text a přečetl hned onu uhrančivou první větu:

„Mohu použít jakýkoliv prázdný prostor a nazvat jej holou scénou. Prázdným prostorem přejde člověk, jiný ho pozoruje, a mám vše, čeho je třeba, aby vznikl akt divadla.“

A samozřejmě vybíral další pasáže, četl mi je a tím v mé mysli podtrhával ty zásadní myšlenky. O divadle mrtvolném, svatém, drsném a bezprostředním.

Když *Prázdný prostor* v roce 1988 konečně vyšel knižně, stal se zásadní součástí mé knihovny. Je to kniha, ke které se pravidelně vracím. A vždy ji otevírám se vzpomínkou na Bedřicha Jansu.

A pak jsme se po dlouhých letech často setkávali po mém ostravském návratu. Zeptal jsem se ho při našem prvním setkání po tom dlouhém čase, jestli ještě režiruje. Odpověděl mi: „*Víš, když jsem zjistil, že už nevyskočím na jeviště, řekl jsem si, že toho mám nechat!*“ O to více jsem rád, že přijal mou nabídku, a vrátil se na chvíli k režii. A po dlouhé době opět do ostravské činohry. Pro naše nově otevřené komorní

Divadlo „12“ připravil inscenaci hry Neila Simona *Hodný pan doktor*. Vrátil se tak i ke své oblíbené hře, kterou v ostravské činohře inscenoval v československé premiéře v roce 1978 tehdy na nově vzniklé Komorní scéně činohry v bývalém Divadle loutek. Byl jsem tou inscenací tenkrát ve svých 16 letech naprosto okouzlen! A radostné okouzlení z živého kontaktního divadla jsem si znovu prožil po téměř čtyřiceti letech při premiéře „nového“ *Hodného pana doktora* v Divadle „12“ v listopadu 2019.

V poslední době jsme vedli dlouhé rozhovory při našich setkáních, při obědech v naší závodní jídelně. Bedřich se vracel do dob minulých, vyprávěl o svých divadelních zkušenostech a zážitcích, o svých spolupracovnících a inscenacích. Jsem moc rád, že dámy v našem archivu uposlechly mé výzvy a natočily s ním vzpomínková vyprávění. Divadlo musí pečovat o svou paměť.

Zajímal se živě i o mou práci a byl jsem moc rád, když se svou ženou paní Sašou Gasnárkovou přišli na mou inscenaci; jeho názor mě vždy zajímal, pochvala vždy potěšila. Bedřich byl o 25 let starší než já. Já jsem mu pochopitelně od naší výchozí pozice v roce 1981 uctivě vykal, Bedřich mi samozřejmě tykal a tak to trvalo až do nedávna. Když mi po letech nabídl tykání, i přes svůj věk jsem se, ač velmi potěšen, chvíli ostýchal.

Naposledy jsme se setkali v červnu, na oslavě jeho 85. narozenin v baru Ve Dvanáctce. Že to může být setkání poslední, jsem si nepřipouštěl.

Milý Bedřichu, děkuji moc za vše, za sebe i za celé divadlo! Za tebe jako výborného režiséra i skvělého, laskavého člověka! Za krásná inspirativní setkání před lety i ta docela nedávna.

Tvůj vděčný

Jiří Nekvasil

Miloš Forman (1932–2018) – Jaroslav Papoušek (1929–1995)
– Ivan Passer (1933–2020) – Tomáš Svoboda (1972)

HOŘÍ, MÁ PANENKO

Kdo si nenakrad, musí to brát, jako že nevyhrál!

Premiéra 26. listopadu 2022
v 18.30 hodin v Divadle Jiřího Myrona

Reprízy 29. 11. (18.30), 3. 12. (18.30),
7. 12. (18.30), 16. 12. (18.30), 29. 12. 2022
(18.30) a 4. 1. 2023 (18.30)

Režie
Asistent režie
Dramaturgie
Scéna
Kostýmy
Hudba
Aránžé písní
Pohybová spolupráce

Tomáš Svoboda
Vít Roleček
Pavel Gejguš
Nikola Tempír
Anna Forstová
Jiří Hájek
David Schreiber
Jana Hanušová

Účinkují:

Jiří Sedláček, Izabela Vydrová, David Viktora, Jan Fišar, Tomáš Jirman, Vladimír Čapka, Pavel Liška, Petr Houska, František Strnad, Petr Panzenberger, Petra Kocmanová, Robert Finta, Martin Dědoch, Sára Erlebachová, Kamila Janovičová, Aneta Kaluža Klimešová, Vít Roleček, Lukáš Adam, Marie Logojdová, Stanislav Šárský, Jan Drahovzal, Janka Hošťáková, Marcel Školout, Jan Vrbacký, Miroslav Rataj, Roman Harok, Libor Olma, Jiří Neduha, Barbora Filová a další

Film *Hoří, má panenko* snad není nutné sáhodlouze představovat. Věřím, že ačkoliv je staršího data vzniku (1967), stále zůstává v paměti českých diváků. Nejen díky své poetice, se kterou zachycuje tradiční ples, nejen díky humornému a lidskému pohledu na naši společnost, ale také díky okřídleným replikám a hláškám. Scénář je dílem autorského tria Papoušek, Passer, Forman, přičemž snímek režíroval Miloš Forman a *Hoří, má panenko* bylo jedním z filmů, které režisérovi Formanovi vynesly mezinárodní úspěch a umožnily mu započít oscarovou kariéru v zámoří.

Film je pozoruhodný především tím, jak pohled drobnohledem na lidské jednotlivce, jejich charaktery i osudy kombinuje s velkými obrazy, které v sobě zase nesou silné metaforu a komentáře ke stavu světa i naší společnosti. Všichni tři autoři scénáře měli velmi citlivé oko v pozorování lidí a uměli zachytit situace z běžného života kriticky, přesto laskavě, lidsky, zkoumavě a s humorem. A vystihnout přesně jejich podstatu. Tvůrci se zaměřovali na civilismus, velmi autentické a civilní herectví, proto ve filmu účinkovalo tolik neherců – *naturščiků*.

Snímek se rozhodně stal pro své kvality jednou z největších perel v pokladnici české kinematografie.

***Hoří, má panenko* na prknech Divadla Jiřího Myrona**

Z povídání o filmové předloze by to snad stačilo, protože nás teď mnohem více zajímá, jaká divadelní inscenace se na základě předlohy zrodí. Režie inscenace se ujal Tomáš Svoboda, kterého naše publikum může znát díky oblíbenému titulu *Goldoni po ostravsku aneb Sluha dvou pánů*. Tomáš Svoboda se také chopil adaptace textu, vychází z původního filmového scénáře, který však upravuje přímo na tělo našemu činohernímu souboru. Stejně jako Formana i Svobodu v jeho pojetí láká autenticita, a proto se postavy v jeho adaptaci jmenují stejně jako naši herci. Nebuďte tedy překvapeni, když se dočtete, že se kupříkladu v roli Jiřího Sedláčka představí Jiří Sedláček nebo v roli Izabely Vydrové zase Izabela Vydrová zvaná Vydra. Dalším z prvků, které režiséra v jeho pojetí nesmírně lákají, je tradiční český ples, který Svoboda označuje za hlavní postavu celé inscenace. Proto se můžete těšit na velkolepé obrazy plné plesajících účastníků lidové zábavy, tanec i živou dechovou kapelu, která má však na repertoáru také spoustu současných

Scéna Nikoly Tempíra bude navazovat na interiér Divadla Jiřího Myrona

hitů. Přímo na scéně se bude točit napěněné pivo a kvůli jeho účinkům budou stát především dámy dlouhé fronty na záchod. Nebude chybět ani tombola, ani hledání královny krásy mezi přítomnými dívkami. A protože jsme na hasičském bále, nemůže samozřejmě chybět ani požár s hořící chalupou.

K návrhům scény byl přizván Nikola Tempír, kterého zaujal původní interiérový design Divadla Jiřího Myrona z 80. let 20. století. Hnědé a okrové barvy obložení chce protáhnout až na jeviště a vytvořit tak z celého sálu dojem kulturáku, což podle návrhů působí opravdu autenticky.

Také kostýmní výtvarnice Anna Forstová je zaujata módou a estetikou lidových plesů, které se silně obtisknou do podoby kostýmů. Výběr hudby a oblíbených hitů bude mít na starosti Jiří Hájek, hasičskou kapelu povede David Schreiber. K pohybové spolupráci je přizvána Jana Hanušová.

V hereckých úlohách uvidíte kompletní soubor činohry NDM doplněný navíc hostujícími herci ze souboru muzikálu a také neherci. Jeviště tedy bude zabydleno opravdu velkým davem účinkujících. Těšit se můžete na velkou podívanou.

(pg)

Kostýmy Anny Forstové vychází z estetiky lidových plesů

MILOŠ FORMAN

Narodil se roku 1932 v Čáslavi. Zde také prožil dětství v protektorátu na pozadí války, která jej připravila o oba rodiče. Po válce studoval na lyceu pro válečné sirotky v Poděbradech, kde se setkal s Ivanem Passerem. Oba pak vystudovali FAMU v Praze. Mezi rané Formanovy filmy patří *Černý Petr a Konkurz* (1963), *Lásky jedné plavovlásky* (1965), *Dobře placená procházka* (1966) a *Hoří, má panenko* (1967). Po roce 1968 emigroval a dále natáčel filmy v Americe, některé z nich posbíraly řadu Oscarů. Byly to snímky *Taking Off* (1971), *Přelet nad kukaččím hnízdem* (1975), *Vlasy* (1979), *Ragtime* (1981), *Amadeus* (1984), *Valmont* (1989), *Lid versus Larry Flynt* (1996), *Muž na měsíci* (1999) a *Goyovy přízraky* (2006). Zemřel roku 2018 v Danbury v USA.

Držitelka Ceny Thálie 2022 za celoživotní mistrovství v činohře

VERONIKA FOREJTOVÁ

Nikdy jsem v divadle neměla sentiment vůči tomu, co bylo

Cenu Thálie 2022 za celoživotní mistrovství v činohře a přínos českému divadlu obdržela 8. října na prknech pražského Národního divadla dlouholetá členka činohry NDM paní **Veronika Forejtová**. Od mala toužila být baletkou a také svou divadelní kariéru v tomto oboru zahájila. Osud ji ale záhy zavál k jinému žánru a po sedmi činoherních angažmá v rámci celé republiky a téměř 30 letech a sedmi desítkách rolí v Národním divadle moravskoslezském letos získala činoherní Thálii.

Co vás napadlo, když vás v létě Herecká asociace informovala o plánovaném udělení Ceny Thálie?

Kdybych neznala hlas prezidenta Herecké asociace Ondřeje Kepky, myslela bych si při

jeho telefonátu, že jde o nějaký omyl nebo vtip. Ale když pak zazněla i slova „v přímém přenosu České televize na jevišti Národního divadla“, okamžitě mě napadlo: „*Kristepane, co já si vezmu na sebe? (úsměv)*“

Potěšilo mě to, samozřejmě. Ale je mi líto, že se toho nedožil manžel, ten by z toho měl větší radost než já, vždycky byl totiž na mě hrozně pyšný. Mě osobně moc těší, že cena doputovala zase jednou na „oblast“. To je na tom možná to nejlepší...

Prožila jste u divadla a s divadlem skoro celý život. Jaký byl?

Víte, já nemám pocit, že bych měla rekapitulovat, a nikdy jsem neměla sentiment vůči tomu, co *bylo*. To se týkalo třeba i derniér – jedna věc skončila a já jsem

věřila, že něco dalšího přijde. A díky tomu, že jsme vždycky po určité době změnili angažmá (manžel tvrdil, že pro herce není zdravé zůstat dlouho v jednom souboru), jsme potkali úžasné množství zajímavých a kvalitních lidí. Kdybychom zůstali na jednom místě, tak je nepotkám...

Ovlivnil vás některý z těch lidí zásadně?

Kromě manžela? Bylo jich více... Třeba když jsme dostali poprvé angažmá v Těšíně (byla jsem ještě hodně mladá), působil tam Zdeněk Bittl. Výborný režisér a *praktik*, který z umění nedělal „umění“ – on učil herce *myslet*. Jestli jako herečka něco trochu umím, tak taky díky němu. Tohle angažmá bylo pro mě vůbec asi nejpodstatnější v celé kariéře; co jsem se tam naučila, z toho jsem čerpala celý herecký život.

Kterou – nebo které – z téměř dvou stovek svých rolí považujete za zásadní?

Myslím, že ty, které mě opravdu ať lidsky, nebo profesně ovlivnily, bych spočítala na prstech jedné ruky. Na prvním místě rozhodně Paní Smrt v *Mém boji*. Pak obě *Matky*, Čapkova i Pitínského, dvě absolutně rozdílné postavy. Samozřejmě Erži v *Kočíř hře* – a taky třeba Lady Bracknellová ve Wildeově *Jak důležité je mít Filipa*.

Za kterou z nich byste dala sama sobě Thálii?

Já bych hlavně sama sobě Thálie nedávala. Necítím to tak. Ale pokud bych už musela, tak za *Můj boj*. Bez diskuse – ten je bezkonkurenční. V postavě, která se jmenuje Paní Smrt, autor přesně zformuloval, co je to život, co je v něm důležité a co ne. Propojení s diváky, které jsem cítila na každé repríze, bylo obrovské. I proto jsem vnímala – já osobně – jako zločin, že taková inscenace šla do derniéry.

Litovala jste někdy, že jste se stala herečkou?

To víte, že ano. Ne často... ale stane se to myslím občas každému.

Navíc já jsem za vrchol umění považovala a považuji balet, miluji od mládí hudbu a činohru jsem asi brala spíš jako „náhradní řešení“. Ale činohra si to samozřejmě nezaslouží – ani za to nemůže, že miluju balet (*úsměv*)...

U divadla jste začínala jako baletka, už v mládí přešla k činohře – a v posledním dvacetiletí v Ostravě jste občas také „odskakovala“ i k muzikálu a operetě...

No ano! To je taková moje „nevěra“ činohře, protože klasickou operetu taky miluju. Opereta je žánr, který diváka nenechá dějově tápat: v 1. jednání se

setkají, ve druhém se rozejdou a ve třetím vezmou. A mezitím je spousta nádherné hudby, a taky těžké, pro zpěváky i muzikanty! A když je v divadle muzika, to mě baví. Hudba je samozřejmě i v mém milovaném baletu – to se o mně ví, že jsem jeho velkým fanouškem. Zajímavé je, že přestože jsem začínala v baletu klasickém a jsem založením tradicionalista, dnes upřednostňuji výrazový tanec. Na ten k nám do divadla chodím pořád a důsledně. Koneckonců před každým představením říká tajemnice baletu: „*Můžeme začínat, je tady paní Forejtová.*“

V současnosti v činohře NDM už „jen“ dohráváte Habaďuru a Donaha! (Hole dupy). Před časem jste zmiňovala ve své knize obavu, že až nebudete hrát divadlo vůbec, ztratíte svůj „emocionální ventil“. Ta obava trvá?

Trvá. Když jako já neumíte v „civilu“ plakat, tak jeviště a role vám s emocionálním přetlakem pomůže. Ale já už nové role a inscenace nevítám a nepřijímám. Teď jsem, pravda, vzala hostování u Bezručů, Babičku v *Maryše*, jako alternace paní Vikové. To je koneckonců důkaz, že když jsem říkávala, že ač jsem většinou hrála hlavní a velké role, jsou a byly inscenace, ve kterých by mi nevadilo „statovat“, myslela jsem to vážně. Protože právě taková jejich *Maryša* je. Nehledě na to, že u Bezručů jsem původně v Ostravě začínala a že mojí hereckou partnerkou v první bezručácké inscenaci byla Marie Viková. A pak že (ne)jsou náhody!

Nechybí vám ale zároveň i divadlo jako proces – zkoušky, generálky, premiéra, reprízy?

Chybí mi – a to se ukázalo v době covidu – zaběhnutý pracovní rytmus dne a celého života. Najednou jsem byla pořád doma a... nic. Každá hodina, když ji nemáte čím vyplnit, má 120 minut. To bylo dost nepříjemné – a zlomové. Ale jak už jsem

MÚJ BOJ (Mein Kampf) – Paní Smrt s Herzlem (Jan Hájek)
Foto Josef Hradil

říkala, nejsem člověk, který se ohlíží zpátky. Takže – popravdě – to, na co se ptáte, mi ani tak neschází. Možná je mojí „výhodou“, že mi nevyhovuje dnešní jevištní styl a jevištní jazyk. Já patřím ke generaci, která chtěla divákovi nabídnout něco hezčího, než co prožívá ve všední den. To dneska není moc populární. Sama si ale uvědomuju, že i my jsme zamlada chtěli dělat divadlo jinak než ti „staří“. To je přirozené. A proto co se týče divadla a mé osoby, můžeme to uzavřít asi takto: bylo to krásné – a bylo toho dost. Jako když rozkveté růže: nejdřív pupen, pak nádherný květ – no a nakonec to nemůže být jinak, než že krásné okvětní lístky opadají...

Co naplňuje váš čas a život v současnosti, když divadlo z něj pomalu ustupuje?

Jsem vášnivý čtenář – a knih si teď v posledních letech dopřávám do sytosti. Vracím se i ke své milované hudbě – jednak muziku hodně poslouchám a začala jsem taky znovu hrát na klavír. Není to už jednoduché, když vás limituje artróza prstů... ale ta radost, když to zvládnete!

MATKA – v tomto případě Pitínského a Lipusova
Foto Josef Hradil

BAMBINI DI PRAGA – opět jedna Matka, tentokrát Nulíčkova (František Večeřa)
Foto Josef Hradil

Knížky a muzika – to mě momentálně těší a naplňuje.

Na co jste ve svém životě opravdu pyšná?

Na dceru. A na vztah, který jsme měli s manželem a který jsme dokázali udržet. Zamilovanost nám vydržela až do konce. Postupem let se k ní přidala přirozeně i úcta – a důležitý a všudypřítomný byl taky u nás humor. Já věřím, že právě v takovém prostředí může vyrůst dobrý člověk. A to dcera je. Taky potkala úžasného muže...

Dnešní doba není úplně lehká. Co vás v poslední době potěšilo?

Když nad tím uvažuji, není to jedna „velká“ věc. Jsou to „maličkosti“: každodenní setkání s lidmi – třeba i s cizími lidmi – kteří se nabídnou, že mi pomůžou. Nebo si jen tak popovídáme, jsme na sebe milí... Nedávno se mi stalo, že v trolejbusu mladý muž vyskočil a uvolnil mi místo – přestože kolem volná místa byla. Tohle jsou v dnešní rozdělené době důležité a radostné momenty, díky kterým mám pocit, že není všechno tak špatné, jak to vypadá.

Děkuji vám za rozhovor a přeji hodně dobrých a naplněných chvil. (pb)

Alena Kastnerová (1973)

O LÍNÉ BABIČCE

„Já myslím, že je povinností každého člověka plnit si své sny.“

Kostýmní návrh Marka Zákosteleckého

Premiéra 22. ledna 2023 v 19 hodin
v Divadle „12“

„Byla jednou jedna babička... jedna věc byla na téhle babičce nenormální. Tahle naše babička byla totiž šíleně, ale šíleně líná! Tak – a je to venku! Pokud znáte, děti, nějakou tu babičku, pak asi víte, že babičky mohou být všechno možné, jenom ne líné!!

No – a ta naše byla!

„Celý život jsem pracovala, tak nechápu, proč bych si teď v důchodu nemohla kapánek odpočinout“, říkávala. „Svým dětem jsem obětovala podstatnou část svého života,“ vysvětlovala babička. „Zbytek svého žití bych chtěla obětovat už jen sama sobě.“

„Však on jednou přijde čas a já si svoje velké sny začnu plnit,“ doufala babička potichu. A ten čas právě nastal. Tak už

chápete, děti, proč naše líná babička nemohla štipovat ponožky, hlídat svá vnoučata a vyvářet pro příbuzné? Veškerý čas totiž trávila tím, že si plnila své sny!“

Ukázka z knihy Aleny Kastnerové

O líné babičce, vydalo nakladatelství Mladá fronta ve společnosti Albatros Media, a. s.

Činohra Národního divadla moravskoslezského v koprodukcii s Ateliérem pro divadelní vzdělávání při NDM připravují netradiční inscenaci. Půjde o humoristický i dobrodružný příběh **O líné babičce** pro děti a jejich (pra)rodiče. Pojednává o babičce, která nechce jen sedět v houpacím křesle, péct bábovky a hlídat vnoučata, kdykoli si její děti vzpomenou, že potřebují na káfičko nebo do bijásku. Babička chce mít v důchodu čas především na sebe, protože celý život jen chodila do práce, seděla na schůzích, uklízela, prala, žehlila, vychovávala děti, vařila manželovi... no a dělala to s láskou, ale teď si chce konečně začít plnit své životní sny. Řídit nejrychlejší auto světa, proletět se horkovzdušným balonem, vyšplhat se na osmitisícovku v pohoří Himaláje (kde potká yetiho), potápět se v moři... a ještě mnoho dalšího.

Divadelní adaptaci podle knižní předlohy píše Daniela Jirmanová, režie se ujme její manžel a dlouholetý člen souboru činohry Tomáš Jirman. V titulní roli se představí Anna Cónová a spolu s ní dále Marie Logojdová, Petr Houska, Kamila Janovičová, Robert Finta a Martin Dědoch. Autorem hudby bude Jiří Sedláček,

živou hudbou bude doprovázet David Schreiber, scénografem, autorem kostýmů a kreslených kulis pak bude Marek Zákostelecký. (pg)

Z rozhovoru s autorkou:

Ve své knize píšete o tom, že si lidé mají plnit své sny, jinak mají smutný kukuč, a kdo se pak na to má dívat. Říkáte tím, že je každý zodpovědný za své naplnění, štěstí a zkracení svých frustrací. A to je velmi hezká myšlenka. Zeptám se tedy, jaké sny máte vy jako autorka? Ať už ty naplněné, nebo ty, které na splnění teprve čekají?

Já si své sny plním skutečně velmi pečlivě a systematicky – tedy aspoň ty, které si splnit mohu, protože, ruku na srdce, jsou sny, jejichž naplnění příliš ovlivnit nemůžeme, třeba jestli potkáme toho pravého, či ne. Chtěla jsem mít hodně dětí – a to se mi nespínilo, mám jedno. Mým velkým snem bylo vidět New York, to jsem si splnila. Chtěla jsem se stát degustátorkou čokolády – i to se mi povedlo. Chtěla jsem mít psa – a mám ho, psi mě doprovázejí celý můj život. Mým životním snem je žít v Irsku, což je země, kterou považuji za svůj druhý domov. Tenhle sen mi zatím uniká, ale pracuji na tom.

ALENA KASTNEROVÁ

Původně vystudovaná zdravotní sestra, která se později rozhodla věnovat herectví. Avšak ani u něj dlouho nezůstala a nakonec se našla v psaní textů. Věnovala se tvorbě scénářů k několika televizním seriálům, žije se copywritingem a vyšly jí dvě dětské knížky **O líné babičce** (2011) a **O nevyřádném dědečkovi** (2015). Právě její prvotina **O líné babičce**, humoristický příběh pro děti i dospělé, již v minulosti zaujala divadla – tento titul inscenovalo Divadlo v Dlouhé v Praze a Divadlo Radost v Brně. V letošní sezóně jej nastuduje také činohra NDM v koprodukcii s Ateliérem pro divadelní vzdělávání při NDM.

balet

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2022/2023

Petr Iljič Čajkovskij (1840–1893)

LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA

Balet Youriho Vámoše na motivy povídky Ch. Dickense

a pohádky E. T. A. Hoffmanna

Choreografie a režie: Youri Vámos

Hudební nastudování: Adam Sedlický

Premiéra 10. listopadu 2022

v Divadle Antonína Dvořáka

HORA

Choreografie: Ohad Naharin

Hudební provedení a aranžmá: Isao Tomita

Kompozice skladby *Data Matrix*: Ryoji Ikeda

Premiéra 16. března 2023

v Divadle Jiřího Myrona

Kniha vyšla poprvé v roce 2011

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla moravskoslezského

Balet NDM je na Instagramu:
baletndm

Vizuál k inscenaci
LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA
Foto Lucie Maceczková

REPERTOÁR BALETU (LISTOPAD – PROSINEC 2022)

Petr Iljič Čajkovskij
LOUSKÁČEK
– VÁNOČNÍ KOLEDA
Choreografie: Youri Vámos
Hudební nastudování: Adam Sedlický
Dirigent: Jiří Habart / Adam Sedlický
10. 11. (18.30) – premiéra,
12. 11. (18.30) – druhá premiéra,
13. 11. (15.00), 17. 11. (16.00), 26. 11. (18.30),
3. 12. (18.30), 4. 12. (16.00), 18. 12. (16.00),
22. 12. (18.30), 25. 12. (16.00), 27. 12. (18.30),
28. 12. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Rodion Konstantinovič Ščedrin – Georges Bizet
CARMEN
Choreografie: Jiří Pokorný
Hudební aranžmá: Davidson Jaconello
14. 12. (18.30)

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Vážení a milí čtenáři,

do rán a večerů se pomalu vkradl podzimní chlad a z toho bychom mohli být smutní. My ale volíme radost, protože to znamená úspěšné pokračování další sezóny v divadle! A za to jsme neskutečně vděční, zejména Vám!

Máme radost... o to větší, že sice tvrdá, ale poctivá práce dělaná s láskou přináší

výsledky. Těšíme se z toho, že porota Cen Thálie ocenila v úzkých nominacích skvělé výkony Natalie Adamské a Francesca Fasana v naší baletní novince *Carmen* a že Natalia Adamska svou nominaci proměnila! A jsem nesmírně hrdá, že náš balet *Carmen* byl odbornou porotou nominován na Cenu Divadelních novin v kategorii taneční a pohybové divadlo! Nenechte si proto ujít jedinečné představení 14. prosince s Natalií Adamskou a Francescem Fasanem a další tři reprízy 20., 24. a 25. ledna 2023.

S předstihem bych Vás ráda upozornila na poslední představení baletu *Coppélia* v této sezóně (17. ledna 2023), které Vás určitě pobaví! Komický balet *Coppélia*, inspirovaný povídkou německého romantického autora fantasy a gotických hororů E. T. A. Hoffmanna, je ideálním programem pro maminky, babičky, tatínky, dědečky nebo i strejdy s dětmi!

Pevně doufám, že i předvánoční a vánoční čas strávíte s námi! Připravili jsme pro Vás sérii představení jedinečné inscenace *Louskáček – Vánoční koleda*. Nebojte se baletu! Choreograf Youri Vámos nenabízí abstraktní estetiku, zaměřující se na vnějškovou formu, naopak poskytuje opravdovou smyslovou bohatost a přirozenost klasické baletní techniky.

Vánoční příběh o Louskáčkovi je rovněž okouzujícím vánočním poselstvím, určeným především dětem. Zároveň má jeho podstata pro svou trvalou platnost moc okouzlit i všechny dospělé, a to nejen v době vánoční.

Přejeme mnoho šťastných dnů naplněných novým poznáním s BALETEM!

Lenka Dřimalová

Lenka Dřimalová

CARMEN – Francesco Fasano (Don José), Natalia Adamska (Carmen)
Foto Serghei Gherciu

PREMIÉRA

Petr Iljič Čajkovskij (1840–1893)

LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA

Balet na motivy povídky
Ch. Dickense a pohádky
E. T. A. Hoffmanna

Ilustrace Renáty Fučíkové

Libreto Youri Vámos podle Ch. Dickense
a E. T. A. Hoffmanna

Bob Cratchit / Děbel Francesco Fasano
/ Rei Masatomi

Paní Cratchitová / Víla Vánoc

Adrianna Marchiori
/ Laura Moreno Gasulla

Klára Cratchitová / Klára ve snu

Eleonora Ancona / Andrea Díaz
/ Shino Sakurado

Princ / Španěl

Rei Masatomi
/ Solieh Samudio
/ Takafumi Tamagawa

Španělky

Aurora Donadiós,
Fiamma Balzano, Ellie Marie Hennequin,
Anna Knollová, Yu Matsumoto,
Marina Montibeller / Hannah Nash

Rusové

Alessio Corallo,
Francesco Fasano / Mario Sobrino,
Gene David Goodman

Čiňanka

Rita Pires / Adrienn Tiszai

Kolombína

Natalia Adamska
/ Eleonora Ancona / Beatriz Fernandez
Moreno / Giulia Del Grande

Harlekýni

Bernardo Costa, Gene David
Goodman, Pierluca Grieco,
Mark Griffiths, Giovanni Messeri,
Andrea Podda

Osoby a obsazení:

Starý lichvář Scrooge

Tomáš Kopecký / Petr Sýkora
/ Lukas Zuschlag

Indický tanec Adrianna Marchiori
/ Laura Moreno Gasulla;
Franco Cubero Acosta / Francesco Fasano
/ Barnaby James Packham
Valčík sólo Natalia Adamska
/ Giulia Del Grande
/ Beatriz Fernandez Moreno / Ida Frau;
Alessio Corallo / Giovanni Messeri
/ Andrea Podda / Mario Sobrino
a další

Premiéry 10. a 12. listopadu 2022
v 18.30 hodin v Divadle Antonína
Dvořáka

Reprízy 13. 11. (15.00), 17. 11. (16.00),
26. 11. (18.30), 3. 12. (18.30),
4. 12. (16.00), 18. 12. (16.00),
22. 12. (18.30), 25. 12. (16.00),
27. 12. (18.30) a 28. 12. 2022 (18.30)
v Divadle Antonína Dvořáka

Taneční večer plný barev, vánočního lesku
a jevištního kouzla pro všechny věkové
kategorie. Příběh se odehrává v 19. století
v Londýně a vypráví o čarovné moci Vánoc,
která proměňuje povahy lidí.

Maďarský choreograf a bývalý umělecký
šéf düsseldorfské Německé opery
na Rýně Youri Vámos spojil předlohu díla
pohádku E. T. A. Hoffmanna *Louskáček*
a *Myší král* s *Vánoční koledou* Charlese
Dickense. Klára a Louskáček-Princ
se tak setkávají s protivníkem, starým
neurvalým lichvářem Scroogem, bezcitným
excentrikem, který nenávidí Vánoce
a pohrdá jimi. Scrooge jde tak daleko, že
na Štědrý den propustí svého úředníka
Boba Cratchita. Nyní si Bob nemůže
dovolit ani dát své malé dceři Kláře
vytouženou panenku Louskáčka. Ještě
těže noci však Scrooge pronásledují
strašlivé noční můry, a když se druhý den
ráno probudí, zjistíme, že jeho povaha se
proměnila...

**K inscenaci bude možné zakoupit
také dětskou verzi programu, která
kromě samotného příběhu obsahuje
nádherné ilustrace české výtvarnice
Renáty Fučíkové;** v tomto časopise vám
z nich nabízíme drobnou ochutnávku.

(Id, red)

Děkujeme Národnímu divadlu v Praze
za spolupráci.

Národní divadlo

Ilustrace Renáty Fučíkové

LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA

aneb Když Hoffmann potká
Dickense

Nová vánoční baletní inscenace Národního divadla moravskoslezského *Louskáček – Vánoční koleda* v sobě spojuje hned dva pohádkové příběhy dvou významných literátů 19. století – Němce E. T. A. Hoffmanna *Louskáček a Myší král* a Angličana Ch. Dickense *Vánoční koleda*. V jedno je spojil choreograf Youri Vámos ve svém baletu z roku 1988.

Tradiční baletní *Louskáček* (1892) se ve svém původním libretu **Ivana Vsevoložského** odvolává na dílo německého romantika **E. T. A. Hoffmanna** *Louskáček a Myší král* (1816). Z Hoffmannovy pohádky zůstala však jen základní kostra, z níž byly pečlivě vypreparovány jakékoli náznaky temnoty a hrůzy, které jsou pro spisovatelovo dílo typické. Vsevoložského baletní férie tak vypráví nekomplikovaný příběh oslavy vánočních svátků, během nichž dostane dívka Klárka od svého strýčka Drosselmeyera loutku louskáčku na ořechy v podobě vojíčka. Ten v noci ožívá a bojuje

proti zlému Myšímu králi, jehož poráží za pomoci Klárčina střevíčku zasazujícího smrtelnou ránu myšákově hlavě.

Vítězství v bitvě otevírá Kláře a ožvlému Louskáčkovi dveře do kouzelného Cukrového království, kde je vítá Cukrová víla se svým princem a tančícími sladkostmi – cukrovými hůlkami, čokoládou, čajem a kávou – a kde Klárka s Louskáčkem zůstávají, aby se stali novými vládci celé země.

V průběhu 20. století došlo v příběhu, a především ve 2. dějství baletu k řadě drobných změn. Kláru a Louskáčka přestaly tančit děti, děj v Cukrovém království se stal snem malé dívky, později se proměnilo i jméno hrdinky z Kláry na Marii, někdy došlo i k propojení Cukrové víly a dospělé Kláry v jednu roli...

Youri Vámos se rozhodl do nepříliš hutného příběhu zasadit další vánoční klasiku – *Vánoční koledu* (1843) anglického romantického spisovatele **Charlese Dickense**. Hlavním hrdinou povídky je starý mrzout a lakomec Scrooge, který ve své zlobě a zášti nesnáší

veškeré veselí a rozjařenost, které se s oslavami Vánoc nevyhnutelně spojují. Během štědrovečerní noci jej ve snu navštíví trojice duchů Vánoc – minulých, současných a budoucích. Ti mu dají poslední možnost na polepšení, aby Scroogova duše definitivně nepropadla zatracení. A jelikož jde o vánoční příběh, starý mrzout se proměňuje v laskavého, štědrého a soucitného muže, který se stává ztělesněním pravého vánočního ducha.

Ve Vámosově baletu se v prvním dějství setkáváme s rodinou Cratchitů. Otec přichází o práci písaře u Scrooge, kvůli čemuž se zdá, že oslavy Vánoc budou pro jeho nejbližší mimořádně těžké. Kromě toho, že si nebudou moci dovolit pořádného krocana na štědrovečerní tabuli, Klárka musí zapomenout na loutku Louskáčka, která se jí tolik líbila.

U Scrooge se v noci zjevují dvě nadpřirozené postavy – Ďábel, který jej děsí výjevy z pekla, a Víla Vánoc, jež mu dává šanci na spasení. Scrooge tedy prochází Vánočním královstvím spolu s partou sirotků, kterým tančí ožvlé dárky v podobě harlekýnů, Španělů či Arabů i v dospělé princeznu proměněná Klárka s princem Louskáčkem. Ve chvíli, kdy jednomu z dětí předává Scrooge svou vlastní šálu jako vánoční dárek, je jasné, že proměna je zdárně dokonána.

V samotném závěru se vracíme zpět ze snového světa. Scrooge přijímá zpět do služby otce Cratchita a svým chováním dokazuje, že již není zamračeným, rozčilujícím se nelidou, ale napraveným mužem.

Balet *Louskáček* v letošním roce slaví 130. narozeniny a jeho oblíbenost v předvánočním čase neupadá, dost možná právě naopak, a to dobovým kritikám, které 2. jednání považovaly za nepřehledný jarmareční pelmel, navzdory. Kouzlo tančících vloček a poselství Vánoc je tedy zdá se silnější... (2r)

Charles Dickens – fotografie z roku 1863
Foto John & Charles Watkins

VÁNOČNÍ SEN

Ilustrace Renáty Fučíkové

Stalo se to v předvečer Štědrého dne těch památných Vánoc, na které dodnes vzpomínám jako na ty nejkrásnější. Bylo to setkání tak podivné, že nebylo v mém životě tajemnějšího a záhadnějšího zážitku předtím ani potom. Seděl jsem v osamění útulného, skromně zařízeného pokoje malého hotýlku nedaleko největšího pražského náměstí, tedy přímo v srdci milované Evropy. S nejasnou představou o zbytku večera jsem posedával ponořen v myšlenky o dalším díle. Celodenní tvůrčí námaha tížila má víčka...

Najednou jako by se stěny pokojíku začaly s hřmotným lomozem lámat, takže mi nezbývalo než se uchýlit do bezpečí středu místnosti. Omamující síla mě tlačila k zemi a já se z posledních sil snažil prodrat ke dveřím s jedinou vidinou – zachránit si život. Než jsem ale dokázal dosáhnout na kliku, dveře se otevřely a vše náhle ustalo. Lomoz se proměnil zpátky v ticho rušené pouze kvílivým větrem za okny. Vše ale nebylo stejné jako předtím. V místnosti stál člověk jako z jiného století. Ihned jsem poznal, že ten muž není místní. Co mu však chybělo na prostřednosti lidí toho malého slovanského národa, nabývalo zřetelnosti v přísném zjevu pruského úředníka.

„Mé jméno je Ernst Theodor Wilhelm Hoffmann,“ řekl ten muž po chvíli. „Jistě mě

už čekáte. Jak ale vidím, jsem tu první.“

Nic jsem na to neřekl. Vlastně jsem jeho slovům nerozuměl. Marně jsem se snažil vzpomenout, zda jsem na ten večer zval hosta. Tím spíše že jich mělo být více... Z myšlenek mě ale velice brzy vytrhl další strašný ryk, doprovázený hnutím okolních stěn, které jako by se na mě a neznámého návštěvníka v mém pokoji měly sesypat

a zaživa nás pohřbít. Tentokrát to bylo rychlejší. Když jsem se vzpamatoval, chtěl jsem se neznámého cizince zeptat, odkud je a jaký je cíl jeho návštěvy, při bližším pohledu do místnosti jsem se ale zarazil. Vedle pana Hoffmanna stál další neznámý. Promluvil ke mně:

„Jestli jsem si to nemyslel. Dickens jméno mé. Charles Dickens. Jedu až z Anglie, v kapse sotva penny, ale nakonec mi to dalo až sem k vám.“

„Milý Charlesi,“ řekl po chvíli pan Hoffmann, „jak jste si všiml, byl jsem tu první, a proto mám jistě právo nabídnout svůj příběh nejdříve.“ Pak se posadil blízko mě a s nesmírným zaujetím mi vyložil důvod své návštěvy:

„Napsal jsem příběh, krásný příběh. Odehrává se o Štědrém večeru. Holčička jménem Marie objeví pod vánočním stromkem louskáček v podobě dřevěného panáčka. Její zlobivý bratr s ním začne louskat ořechy tak silně, až ho poškodí. Louskáček je uložen do skříňky mezi husary na hraní. Marie pod stromkem ale usne, a když se probudí, zjistí, že v místnosti se strhla bitva, v níž na jedné straně stál Louskáček v čele husarů, na druhé pak proradný Myší král. Pak se Louskáček promění v krásného prince a dívku provede kouzelnou zemí...“

„Co vás nemá, milý Hoffmanne,“ vstoupil Dickens rázně do vyprávění pruskému kolegovi. „Já jsem ten váš příběh zlepšil.“

Pak se Dickens nadechl a spustil se zaujetím, které jsem dosud nespatřil snad u žádného spisovatele. Ano, pochopil jsem, že oba ti pánové byli spisovateli, které jsem nezval, ale za jejich návštěvu jsem osudu upřímně děkoval. Netušil jsem, co všechno mi toto setkání přinese...

Pokračování najdete v programu inscenace... (ag)

Ilustrace Renáty Fučíkové

JOYCE CUOCO

Potřebuji v tanci vidět smysl!

Od třinácti let se objevovala v amerických televizních show jako „zázračné dítě“. Její technika byla ohromující stejně jako její prezentace na jevišti. Později se stala múzou Johna Cranka a hvězdou Stuttgartského baletu, po odchodu do Bavorské státní opery v Mnichově se její umělecký život propojil s choreografickou kariérou Youriho Vámose. Bostonská rodačka **Joyce Cuoco** zůstává stále dámost s nehasnoucím zápalom pro tanec i s nakažlivou energií, kterou přijela předat ostravskému baletnímu souboru v rámci příprav Vámosovy choreografie *Louskáček – Vánoční příběh*. Zastihli jsme ji v přestávce mezi pečlivě naplánovanými zkouškami, které vede s precizností a přehledem sobě vlastním.

Kariéru jste začínala ve velmi raném věku a brzy jste vystupovala po boku baletních hvězd ve vysílání celonárodní televize. Byla to pro vás vzrušující, nebo spíše stresující zkušenost?

Byla jsem nadšená! Začínala jsem tak mladá, že jsem si ani neuvědomovala, co se vlastně děje (*smích*), ale cítila jsem se dobře. Jako dítě jsem se nejdřív věnovala stepu. Pak jsem ale vyzkoušela balet a mí tehdejší učitelé mi řekli, že jsem v něm mnohem lepší a měla bych pokračovat

ve studiu na jiné škole. Měla jsem velké štěstí, protože v Bostonu, kde jsme žili, jsem narazila na úžasnou pedagožku, pocházející z tehdejší Jugoslávie. Naučila mě všechno – hlavně o postavení těla a o tom, jak důležité je při tanci správně dýchat. Zároveň mne přijali do baletní školy Virginie Williamsové, která vedla soubor Boston Ballet. A pak jsem začala vystupovat v televizi, protože mi bylo řečeno, že mám velký talent. Já si ale přála tančit v baletním souboru. Dokonce jsem odjela na konkurz do Královského baletu v Londýně, kam mě ale bohužel kvůli mojí konstituci nepřijali. Když jsem později dostala stipendium na letní baletní kurzy u George Balanchina v New Yorku, dojížděla jsem na ně z Bostonu. Nicméně už tehdy mě to táhlo trochu jiným směrem.

Od malička jste vynikala skvělou technikou – hlavně bezchybnými piruetami a výdržemi na špičkách. Bylo to pro vás přirozené, nebo jste na tom musela hodně pracovat?

Piruety jsem točila jakoby nic, zcela přirozeně, zato jsem vůbec neuměla skákat, byla jsem pořád v napětí a ve skocích mi chyběla lehkost. Často jsem sledovala muže-tanečníky, učila se od nich a to mě bavilo. S výdržemi to nebylo až tak slavné,

protože jsem vlastně neuměla zůstat dlouho v klidu, a bylo třeba je cvičit. Navíc – přestože jsem měla tak dobrou techniku – jsem se nenaučila pracovat s pažemi, protože v Americe se soustředili hlavně na nohy.

Velkou kapitolou ve vaší kariéře bylo působení ve Stuttgartském baletu. Jak začala spolupráce s tímto souborem a jeho největší osobností té doby Johnem Crankem?

Stuttgartský balet přijel do New Yorku a já jsem se šla na představení podívat. Okamžitě jsem věděla, že je to soubor, ve kterém chci být. Líbilo se mi, jakým způsobem se hýbou, jak hrají, inscenace v choreografii Johna Cranka byla prostě fantastická. Moc jsem si přála s nimi tančit. Rodiče se ale tehdy přestěhovali do Kalifornie a já s nimi. A osud tomu chtěl, že Stuttgartský balet za čas dorazil i do Kalifornie a pořádal otevřené tréninky v baletní škole kousek od místa, kde jsme bydleli. Zнала jsem tamní učitele, a tak jsem je uprosila, abych se tréninku mohla zúčastnit. Ti to zařídili, John Cranko se na mě přišel podívat a zeptal se, jestli chci jet do Stuttgartu. Samozřejmě jsem souhlasila. Nemohla jsem ještě do hlavního ansámblu, protože jsem byla příliš drobná, ale mohla jsem na rok do taneční školy při Stuttgartském baletu a pak do mladšího souboru.

Zažila jste po příjezdu do Evropy nějaký šok? Ať už se to týkalo tance, nebo něčeho jiného?

Ano (*smích*)! Ale já jsem do Evropy vždycky chtěla, protože jsem vnímala, že má v baletu obrovskou tradici, nádherná divadla a představení se hrají během celé sezóny. V Americe bylo všechno vyumělkované, divadla nevydala moc hezky, tančili jsme jen pár měsíců v roce, pak jsme museli najít práci jinde a znovu se vrátit. Balet nedostával skoro žádnou podporu od vlády, a pokud jste nebyli v souboru, museli jste si najít vlastní

Ida Frau, Alessio Corallo, Joyce Cuoco, Simone Giroletti a Eleonora Ancona při zkoušce LOUSKÁČKA
Foto Lucie Maceczková

Joyce Cuoco při zkoušení akce chlapce Olivera, vzadu Eleonora Ancona a členové baletu
Foto Lucie Maceczková

prostor na trénink. Evropa byla mnohem zajímavější, a také proto sem dost tanečníků odcházelo.

Když jste tančila ve Stuttgartu, jaký typ rolí jste si užívala nejvíc – ty čistě klasické, nebo dramatické?

Vždycky ty, které měly nějaký příběh. Překvapilo mě, když mě John Cranko nechal v sedmnácti letech tančit roli Julie. Byla jsem nadšená a měla jsem skvělého partnera Egona Madsena. Hodně jsem se tehdy naučila, zejména být přirozenější v hereckém projevu, protože Cranko nechtěl žádný umělé pózy. Učila jsme se a rozvíjela všechno, co jsem viděla kolem sebe. Nenechala jsem si ujít žádnou zkoušku, mohla jsem být ve studiu celý den a jen pozorovat, jak Cranko tvoří, dívat se na ostatní tanečníky, co dělají dobře a co hůř. Pro tanečníka to byl úžasný start a možnost, jak růst. Nic lepšího jsme si nemohla přát a měla jsem opravdu štěstí.

Když Cranko zemřel, vedení souboru přebíral Glenn Tatley, který tvořil velmi moderně, a na to jsem nebyla připravená. Odešla jsem tedy do Mnichova. Po sedmi letech ve Stuttgartu to nebylo lehké, ale měla jsem znovu štěstí, protože jsem mohla tančit role, které jsem chtěla, a potkala jsem Youriho Vámose, se kterým jsem nejdříve tančila, a později začal dělat balety přímo pro mne. Představa, že bych pracovala s někým jiným než s Crankem, byla náročná, ale Youri tančil v jeho choreografiích a vytvořil si styl, který mu byl blízký, a to mě na tom přitahovalo.

Když mě Youri poprvé oslovil, abych mu jako choreografovi asistovala, vůbec se mi nechtělo, protože jsem za sebou měla spoustu zkušeností s tvorbou mladých choreografů, a ne všechny byly dobré. Ale nakonec mě přesvědčil tím, jak pracuje a tvoří, a to byl začátek jeho kariéry i mé jako jeho asistentky.

Většina úspěšných uměleckých partnerství je založena na vzájemné

inspiraci. Bylo to tak i u vás a Youriho Vámose?

Myslím si, že jsme s Yourim pracovali podobně, jako to dělal Cranko se svým týmem, že jsme měli podobné smýšlení i tvůrčí atmosféru. Cranko byl velmi příjemný člověk, a přesto věcný. Když se mu něco nelíbilo, řekl to, a když se mu něco líbilo, tak to také uměl dát najevo, cítili jste to. Což je v souboru velmi důležité, protože musíte rozdávat inspiraci, ale nelze být hodný na všechny, je potřeba silné vedení. A není lehké najít správnou rovnováhu. Líbí se mi to i při práci tady v Ostravě. Tanečníci jsou připravení se mnou pracovat, a i když někdy musím zvednout hlas nebo něco vícekrát vysvětlit, většinu času je povzbuzují, aby ze sebe vydali to nejlepší.

Být asistentkou choreografa zahrnuje spoustu komunikace s tanečníky. Je pro vás po letech zkušeností jednodušší s nimi pracovat, nebo se stále najde něco, s čím zápasíte?

Když jsem ještě byla schopná tančit a hýbat se, bylo to pro mne osobně jednodušší, všechno jsem mohla předvést. Ale obecně se tanečníci adaptují rychle, jen já občas bojuji, protože můj mozek má jasnou vizi, ale tělo nespokojeně. Donedávna

jsem ještě ukazovala kroky na špičkách, ale už to bohužel nejde. Asistent choreografie musí také umět odhadnout, kdo se na jakou roli hodí, nebo naplánovat zkoušky tak, aby tanečníky nezničil a zároveň aby oni se při zkoušení nenudili a zbytečně nečekali.

S ostravským souborem připravujete Vámosova Louskáčka. Je v jeho verzi tohoto slavného baletu něco jedinečného, co se snažíte tanečníkům předat?

Objevují se v něm specifické pohyby paží v *pas de deux* a snaha tančit a vyjadřovat se přirozeně, ne v příliš baletním stylu. Což je trochu oříšek, protože většina tanečníků už *pas de deux* z *Louskáčka* zná například ze školy, soutěží atd. Těžko se pak upravuje to, na co jsou zvyklí. Myslím, že je to zajímavé pro obě strany, které se tím také hodně naučí. Snažím se jim také předat to, co jsem se sama naučila: jak u tance dýchat, nebýt v křeči a umět provést stejný prvek různým stylem.

Schází vám něco v současném světě klasického tance?

Neřekla bych, že přímo schází, vývoj je nutný, abychom se nezasekli na místě. Zdá se mi ale, že baletní technika povýšila tak, že jsou všichni skoro na stejné úrovni, ale už tu nejsou žádné hvězdné osobnosti, jako byli Margot Fonteynová nebo Rudolf Nurejev, kteří v sobě měli něco unikátního. Je to ale jen můj názor. Nové věci jsou samozřejmě také skvělé a je v nich spousta potenciálu. Jen doufám, že se klasický styl úplně nerozpadne. Často totiž vidím v inscenacích kroky, ale ne důvod, proč je tanečník dělá. Potřebuji v tanci vidět smysl a cítit, jak dokáže pohnout s obecností. Proto mě těší, že tady v Ostravě může soubor pracovat s dobře postaveným repertoárem, který je různorodý, dokáže tanečníky zaujmout a umožňuje jim růst, rozvíjet se a zkoušet nové věci. (tc)

Uprostřed Rei Masatomi (Bob Cratchit / Ďábel), Petr Sýkora (Scrooge), Shino Sakurada (Klára Cratchitová / Klára ve snu) se členy baletu
Foto Lucie Maceczková

CARMEN

Kdo, koho a čím zabíjí...?

V představení baletu **CARMEN** ve středu **14. prosince** se můžete těšit v titulní roli na čerstvou držitelku Ceny Thálie za balet **Natalii Adamskou!**

„Tato velmi mladá tanečnice, rodačka z polské Bydhoště, předvedla v titulní roli

Carmen jistý a velmi komplexní výkon. Její technická suverenita a přirozený herecký projev utvářely od prvního okamžiku naprosto sebevědomou, přesvědčivou a krásnou postavu moderní dívky plné vášně, lásky a svobody. Každým dalším

pohybem, gestem a výrazem dostává diváky na svou stranu. Její Carmen je bezpochyby výjimečným zjevením na taneční scéně v minulé sezóně.“

Spolu s ní zatančí také **Francesco Fasano** (Don José), který za tuto roli získal nominaci na Thálii; porota k tomu napsala: „Francesco Fasano podal v roli Josého strhující výkon. Mimořádně ovládá skvěle vyškolené tělo, a může tak dokonale realizovat záměr choreografa. Ztvárnění čistoty charakteru Dona Josého v kontrastu s jeho sžíravou milostnou touhou bylo výzvou, kterou Fasano naplňuje vrchovatě. Hudební fráze jsou bezezbytku nasyceny plasticitou pohybu i prožitkem. Intenzita hereckv kulminuje v duetech s Carmen a v monologu na citaci árie kartové scény.“

V prosincovém obsazení je dále Shino Sakurada (Lady M), Rei Masatomi (Escamillo), Takafumi Tamagawa (Zuniga), Alessio Corallo (Zvíře) a další!

Balet Jiřího Pokorného bude i u odborné veřejnosti – Divadelní noviny jej vybraly do užších nominací na Inscenaci roku. Laureát ceny bude znám 1. listopadu. (red)

Foto Lucie Maceczková

PRODANÁ NEVĚSTA

S akcentem na kvalitní tanec a gagy

Režie
Choreografie
Pohybová spolupráce, gagman
Jiří Nekvasil
Lukas Zuschlag
Števo Capko

Premiéry 15. prosince a 17. prosince 2022 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Reprízy 21. 12. (18.30) a 29. 12. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

V připravované inscenaci opery *Prodaná nevěsta* se objeví i výrazná taneční složka. Původní choreografii pro tuto inscenaci vytvořil choreograf Lukas Zuschlag spolu s tanečníkem a mimem Števem Capkem. Na zdraví!

Lukas Zuschlag

První sólista baletu Slovenského národního divadla opery a baletu Lublaň. Pochází z rakouského Klagenfurtu a do souboru lublaňského baletu nastoupil v roce 2004.

Jeho úspěšná choreografie k *Prodané nevěstě* vznikla v sezóně 2018/2019 pro lublaňský baletní soubor.

Števo Capko

Herec, choreograf, gagman, klaun a pedagog studoval v letech 1993–1997 u Ctibora Turby a Borise Hybnera na katedře nonverbálního a komediálního divadla HAMU.

Števo vytvořil komické pohybové akce – gagy nejen pro balet, ale i pro operní sbor. Přijďte se podívat! (Id)

muzikál

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2022/2023

Mel Brooks (1926)
– Thomas Meehan (1929–2017)
PRODUCENTI
Návod, jak zničit broadwayskou show
Muzikál Mela Brookse
Scénář: Mel Brooks a Thomas Meehan
Hudba a texty písní: Mel Brooks
Původní režie a choreografie: Susan Stroman
Překlad: Adam Novák
Režie: Gabriela Petraková
Choreografie: Ladislav Cmorej
Hudební nastudování: Jakub Židek
Realizováno na základě zvláštní dohody se Studiem Canal
Uváděno v licenci Music Theatre International: www.mtishows.eu
Premiéra 27. října 2022 v Divadle Jiřího Myrona

Jiří Suchý (1931) – Jiří Šlitr (1924–1969)
JONÁŠ A TINGL-TANGL
... z lásky ke kabaretům...
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Premiéra 18. prosince 2022 v Divadle „12“

Stephen Sondheim (1930–2021)
– Hugh Wheeler (1912–1987)
SWEENEY TODD: ĎÁBELSKÝ LAZEBNÍK Z FLEET STREET
Muzikálový thriller
Podle divadelní adaptace Christophera Bonda
Původní režie na Broadwayi: Harold Prince
Instrumentace: Jonathan Tunick
Překlad: Hana Nováková
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Marek Prášil
Uváděno v licenci Music Theatre International (Europe) Ltd.
Premiéra 2. února 2023 v Divadle Jiřího Myrona

Juraj Čiernik (1986) – Brigita Cmuntová (1994)
O ZAJÍČKOVÍ ZAPOMNÍČKOVÍ
(z cyklu Tajemství bludných balvanů)
Režie: Juraj Čiernik
Texty písní: Juraj Čiernik, Brigita Cmuntová
Premiéra 27. května 2023 v Divadle „12“

Muzikál NDM je na Facebooku:
Opereta/muzikál Národního divadla moravskoslezského

Muzikál NDM je na Instagramu:
muzikalostrava

PRODUCENTI – Radek Melša (Leo Bloom),
Kristýna Štarhová (Ulla), Tomáš Savka (Max Bialystock)
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR MUZIKÁLU (LISTOPAD – PROSINEC 2022)

Andrew Lloyd Webber – Don Black
LIP SE LOUČÍ V NEDELI
Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
1. 11. (19.00), 26. 11. (19.00), 29. 11. (19.00), 30. 11. (19.00), 7. 12. (19.00), 9. 12. (19.00)

Stephen Dolginoff
THRILL ME (Vzruš mě!)
Překlad: Hana Nováková
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
2. 11. (19.00), 14. 11. (19.00), 15. 11. (19.00)

Andrew Lloyd Webber na motivy básnické sbírky „Praktická kniha o šikovných kočkách“ T. S. Eliota
KOČKY
Přebásnil: Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková
Choreografie: Pavel Strouhal
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
3. 11. (18.30), 6. 12. (18.30), 20. 12. (18.30), 26. 12. (16.00)

Tim Rice – Andrew Lloyd Webber
JESUS CHRIST SUPERSTAR
Překlad: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ivana Hannichová
5. 11. (18.30), 6. 11. (16.00), 22. 12. (18.30), 25. 12. (16.00)

Mel Brooks – Thomas Meehan
PRODUCENTI
Překlad: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
8. 11. (18.30), 9. 11. (18.30), 10. 11. (18.30), 1. 12. (18.30), 4. 12. (15.00), 13. 12. (18.30), 28. 12. (18.30)

Boris Urbánek – Jiří Krhut – Vojtěch Štěpánek
HARPAGON JE LAKOMEC?
Režie: Vojtěch Štěpánek
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
11. 11. (18.30), 27. 11. (16.00), 8. 12. (18.30), 31. 12. (16.00)

Michael Kunze – Sylvester Levay
REBECCA
Překlad: Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
12. 11. (18.30), 2. 12. (18.30)

Jason Robert Brown
PET LET ZPĚT (The Last Five Years)
Překlad: Tomáš Novotný
Režie: Janka Ryšánek Schmiedtová
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / David Schreiber
16. 11. (19.00), 17. 11. (16.00), 3. 12. (19.00)

Leonard Bernstein – Stephen Sondheim – Arthur Laurents – Jerome Robbins
WEST SIDE STORY
Překlad: Jiří Josek
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Lucie Holánková
18. 11. (18.30), 19. 11. (18.30), 10. 12. (18.30), 11. 12. (16.00), 30. 12. (18.30)

Juraj Čiernik – Jan Vlas – Brigita Cmunťová
POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI
(z cyklu *Tajemství bludných balvanů*)
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Vlastimil Ondruška
19. 11. (17.00)

Jiří Suchý – Jiří Šlitr
JONÁŠ A TINGL-TANGL
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
18. 12. (19.00) – premiéra, 21. 12. (19.00)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Milí muzikáloví příznivci,

tak máme za sebou *Producenty*! Mohlo by se zdát, že uvést muzikálový titul, který už byl u nás v několika divadlech nastudován, je brnkačka. V případě *Producentů* je ale pravý opak pravdou. Jde totiž o velkou show, ve které účinkuje celý náš soubor a řada hostů. A tak do sebe musí zapadat stovky drobných koleček soukolí zvaného muzikál. Věřím, že si v posledních měsících letošního roku užijete tuto inscenaci tak jako její premiéroví diváci!

Naši úspěšnou dramaturgickou linku na komorní scéně Divadla „12“ posílí

na konci roku kultovní semaforový *Jonáš a tingl-tangl*. Dvojici Suchý + Šlitr u nás zastoupí Tomáš Savka a Jakub Židek, který vedle svých hudebních kvalit dokazuje stále více i svůj talent a smysl pro humor a mluvené slovo. Už samotné zkoušky dokazují, že tento titul neztratil nic na své aktuálnosti a vtipu ani téměř 60 let od své premiéry v divadle Semafor.

PRODUCENTI – Juraj Čiernik (Roger), Radek Melša (Leo Bloom), Laco Hudec Šubrt (Carmen Ghia)
Foto Martin Popelář

Máme pro Vás samozřejmě připraveny i stálice našeho repertoáru, jako jsou *Rebecca*, *Kočky*, *Jesus Christ Superstar*, *West Side Story*, *Pět let zpět (The Last Five Years)*, *Thrill Me (Vzruš mě!)* nebo relativní novinky *Harpagon je lakomec?* a *Lip se loučí v neděli*.

A samozřejmě bych nakonec na tomto místě ráda pogratulovala naším sólistce Haně Fialové k získání již druhé prestižní Ceny Thálie – tentokrát za hlavní roli v muzikálu *Květiny pro paní Harrisovou*. Na další reprízy tohoto titulu se můžete těšit v roce 2023. Jsem pyšná na to, že Ceny Thálie pravidelně získává nejen náš muzikálový soubor, ale i ty ostatní pod hlavičkou Národního divadla moravskoslezského. Je to důkazem skutečnosti, že slovo „Divadlo“ se v našem městě píše s velkým „D“.

Gabriela Petráková

Gabriela Petráková

PREMIÉRA

Mel Brooks (1926) – Thomas Meehan (1929–2017)

PRODUCENTI

Návod, jak zničit broadwayskou show

Uprostřed Robert Jicha (Roger) a company
Foto Martin Popelář

Scénář a libreto

Mel Brooks
a Thomas Meehan

Hudba a texty písní

Mel Brooks

Původní režie a choreografie

Susan Stroman

Překlad a české texty

Adam Novák

Režie

Gabriela Petráková

Hudební nastudování

Jakub Židek

Dirigent

Marek Prášil

/ Jakub Židek

Choreografie

Ladislav Cmorej

Scéna

Ondřej Zicha

Kostýmy

Marta Roszkopfová

Dramaturgie

Tomáš Novotný

Sbormistryně

Martina Juríková

Sound design

Petr Šimiček

Lighting design

Stanislav Dvořák

Pomocná režie

Marek David

Choreografie stepu

Anežka Knotková

Realizováno na základě zvláštní dohody se
Studiem Canal

Uvádíme v licenci Music Theatre

International: www.mtishows.eu

Osoby a obsazení:

Tomáš Savka / Lukáš Viček (Max Bialystock), **Tomáš Krpec / Radek Melša** (Leo Bloom), **Michaela Horká / Kristýna Štárhová** (Ulla), **Roman Harok / Tomáš Novotný** (Franz Liebkind), **Juraj Čiernik / Robert Jicha** (Roger), **Laco Hudec Šubrt / Jan Vlas** (Carmen Ghia) a další

Reprízy 8. 11. (18.30), 9. 11. (18.30), 10. 11. (18.30), 1. 12. (18.30), 4. 12. (15.00), 13. 12. (18.30), 28. 12. 2022 (18.30) v Divadle Jiřího Myrona

Ve dnech 27. a 29. října patřilo

jeviště Divadla Jiřího Myrona dvěma broadwayským producentům – a ne ledajakým. Ne vždy se totiž stává, že muzikálový producent chce vyprodukovat tu nejhorší muzikálovou show...

Přesně taková je totiž zápletka nově uvedeného muzikálu Mela Brookse *Producenti*. Tento slavný broadwayský titul ověnčený 12 Cenami Tony dorazil po českých uvedeních v Praze a Plzni i do Ostravy v režii Gabriely Petrákové a v hudebním nastudování Jakuba Židka. Pevně věříme, že se naši *Producenti* v Ostravě usadí na hodně dlouhou dobu a budou vás bavit mnoho sezón. Pro ty, kteří premiéru nestihli a chystají se k nám v budoucnu, máme malou ochutnávku v podobě několika fotografií z inscenace... (tn)

Lukáš Viček a Michaela Horká
Foto Martin Popelář

Po několika letech se na ostravská prkna vrací **Robert Jicha**. Oblíbený muzikálový herec působí po celou svou kariéru zejména v Městském divadle Brno, kde ztvárnil již desítky rolí. Ostravskému publiku se představil poprvé v roce 2011 v hlavní roli Gershwina muzikálu *Pardon My English*, velmi brzy následoval milovník Woody v *Divotvorném hrnci*, Ivánek v *Mrazíkovi* či hazardní hráč Nathan v komedii *Sázky z lásky (Guys & Dolls)*. Jedinkrát u nás zavítal i do operety jako Boni v *Čardášové princezně*. V úspěšné inscenaci *Evity* se představil nejen jako zpěvák Magaldi, ale také v hlavní mužské postavě Che; zatím naposledy se u nás objevil jako Paris v muzikálu *Romeo a Julie, poselství lásky*.

Nyní se vrací s pořádnou pompou v roli Rogera, vysoce excentrického divadelního režiséra, na kterého se obracejí dva vykutálení producenti! (hn)

MARTA ROSZKOPFOVÁ

Výjimečně v reji grotesky

Při zkoušce v Divadle Antonína Dvořáka
Foto Martin Kusyn

Útlá kniha Miroslava Horníčka Dobře utajené housle zahrnuje povídku, která líčí jeho pozdně noční návrat domů – do bytu, jehož půdorys důvěrně zná.

Vstoupí, nerozsvítí světlo – snad aby nevzbudil spící, snad aby svůj pozdní příchod utajil...? Po pár krocích naráží do skříně, která zde nikdy nestála, totéž se děje s několika dalšími kusy nábytku. Cesta do postele, která určitě není tam kde vždy, je doprovázena několika velice bolestivými modřinami... Manželka za jeho nepřítomnosti přemístila nábytek.

Na scénografické cestě jsem byla součástí několika stovek inscenací činoherních, operních i baletních. Zajímají mne dramatická libreta, texty vážné, až tragické, texty, které mají v sobě cosi temného – ať už křivdu, bolest, pomstu, beznadějně hledání,

či smrt – texty vystavěné z obyčejných, civilních dialogů, ale i texty plné ironie a beckettovské až orwellovské absurdity.

Těch pár muzikálových titulů, kterých jsem v NDM byla součástí – Jesus Christ Superstar, Thrill Me, Květiny pro paní Harrisovou – nesly v sobě něco z osudového hledání, nalézání, ztracení, prostě něco z toho, co mne na divadle stále láká...

Producenti pro mne otvírají jakési nové, až moc „barevné“ pole grotesky-komiksu, cítím se tak trochu jako pan Horníček v tmavém bytě... Onen rej absurdních jevů v Producentech mne láká, ale i LEKÁ, mám stále strach, abych nevrátila do almary...

Promiň, Gábi, ale těším se na temný Londýn Sweeneyho Todda...

Marta Roszkopfová

O krátký příspěvek jsme požádali paní **Martu Roszkopfovou** – v době, kdy se právě v krejčovnách NDM šily její kostýmy k *Producentům* a už pro nás pomalu začínala připravovat další inscenaci. Jak vidíte, nabídla nám se svou pověstnou skromností křehký vhled do uměleckého procesu, se všemi pochybami, které jej někdy provází. Připomenout její úspěchy budeme muset my.

Paní Marta Roszkopfová patří bezesporu mezi nejzkušenější a nejuznávanější kostýmní výtvarníky a scénografy v České republice. Narodila se v Žilině, studovala v Bratislavě a Varšavě – ale její profesní kariéra je spjatá zejména s Ostravou. Několik desetiletí působila v Divadle Petra Bezruče, řadu inscenací připravila také

Návrh kostýmu pro muzikál PRODUCENTI

pro Národní divadlo moravskoslezské a Komorní scénu Aréna. Pravidelně hostuje či hostovala v mnoha dalších divadlech po celé republice, jako jsou Národní divadlo, Divadlo pod Palmovkou, Divadlo na Vinohradech, Národní divadlo Brno, Moravské divadlo Olomouc, Těšínské divadlo Český Těšín a jiné. Podle databáze Divadelního ústavu má v tuto chvíli na svém kontě neuvěřitelných 456 inscenací napříč českými divadly.

Význam jejího díla potvrzuje také několik mezinárodních ocenění, účast na prestižních scénografických a kostýmních výstavách a zastoupení v renomovaných sbírkách Národního muzea a Národní galerie v Praze.

Nejčastěji navrhuje kostýmy či scénu k inscenacím činoherním, má však bohaté zkušenosti i z opery a baletu. Spolupráce s muzikálovým souborem NDM je relativně čerstvá: v roce 2016 Marta Roszkopfová navrhla kostýmy k úspěšné inscenaci rockové opery *Jesus Christ Superstar*, kterou máme stále na repertoáru. K *Thrill Me (Vzruš mě!)*, vůbec prvnímu muzikálu uvedenému na scéně komorního Divadla „12“, navrhla kompletní výpravu: jak dobově ovlivněné kostýmy, tak zdánlivě jednoduchou scénu, která ostře tvaruje dramatický prostor a vytváří ideální podmínky pro hru herců, klavíru i videoprojekce. Kostýmy z chudého Londýna a bohaté Paříže potom navrhla pro muzikál *Květiny pro paní Harrisovou*.

V prosinci paní Roszkopfová oslaví půlkulaté narozeniny. Jsme rádi, že se – jak se zdá – zatím nechystá ve svém pracovním tempu zpomalit. Těšíme se spolu s ní na temného *Sweeneyho Todda*, který bude obsahovat tolik ze zmíněných témat: křivdu, pomstu i velkou ironii. Ale nejprve si vychutnáme onen barevný svět *Producentů!* (hn)

Inscenace JESUS CHRIST SUPERSTAR, uprostřed představitel Ježíše Peter Cmoric
Foto Martin Popelář

THRILL ME (Vzruš mě!) – Adam Živnůstka (Richard), Tomáš Krpec (Nathan)
Foto Martin Popelář

Módní přehlídka v inscenaci KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU
Foto Adam Živnůstka

Návrh kostýmu pro inscenaci KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU, jeho realizace na fotografii vlevo

Návrh kostýmu pro muzikál PRODUCENTI

Jiří Suchý (1931) – Jiří Šlitr (1924–1969)

JONÁŠ A TINGL-TANGL

... z lásky ke kabaretům...

Účinkují:
Tomáš Savka a Jakub Židek

**Premiéra 18. prosince 2022 v 19 hodin
v Divadle „12“**

Repríza 21. 12. (19.00) v Divadle „12“

*Vyvěste fangle na tingltangle
Protože Jonáš, Jonáš už je tu
Veze vám horu bezvadnejch fórů
A prvotřídňích kupletů*
(začátek úvodní písně hry Jiřího Suchého
a Jiřího Šlitra *Jonáš a tingl-tangl*)

V září 2018, začátkem 100. sezóny, vstoupil do života Národního divadla moravskoslezského nový divadelní prostor: Divadlo „12“. Malé kukátkové divadlo pro 60 diváků se tak stalo třetí stálou scénou našeho divadla. Nabízí úplně jiný divadelní zážitek, než přinášejí představení na našich velkých scénách. Diváci v intimním prostoru útulného hlediště mají své umělce téměř na dotek, může se zde pracovat s detailem. Jeviště divadla přitom není až tak malé, abychom zde nemohli být i dle potřeby svým způsobem spektakulární. Tento nový prostor je stálou výzvou pro všechny čtyři umělecké soubory Národního divadla moravskoslezského. A velmi se zde začalo dařit hudebnímu divadlu, nejen komorní opeře, ale zejména komorním muzikálům. Hned první premiéra muzikálu v první sezóně existence „Dvanáctky“ *Thrill Me (Vzruš mě!)* velmi zaujala své diváky. A to platí i o dalších dvou následujících „dvanáctkových“ muzikálových produkcích – a k tomu je nutno připočítat autorskou

muzikálovou *Pohádku o bídném haviři*. Muzikálu se ve „12“ dobře daří! Hledali jsme pro tuto sezónu další vhodný titul, který zároveň otevře nové možnosti hudebně-zábavného divadla na dotek. A tak nyní do muzikálové „Dvanáctky“ přichází *Jonáš!* *Jonáš a tingl-tangl* měl svou světovou premiéru v roce 1962 – před šedesáti lety! Původní inscenace v Semaforu vznikla tak nějak z nouze poté, co soubor opustila celá řada pěveckých hvězd, které do té

doby tvořily přitažlivou tvář divadla. Jiřímu Suchému s Jiřím Šlitrem tedy nezbylo nic jiného než vytvořit komorní revue, kterou si navíc oba odehrají, a doufat, že u diváků obstojí. A obstála nad očekávání. A navíc dala vzniknout originálnímu hereckému typu do té doby nehereckého skladatele a klavíristy, v inscenaci *Jonáše* debutujícího také jako herec – Jiřího Šlitra.

Náš ostravský *Jonáš* ožije v podání dvou osobností spojených již desetiletí

Jiří Suchý, Milena Zahrynowská a Jiří Šlitr
Foto archiv

Tomáš Savka a Jakub Židek jako duo Suchý a Šlitr
na GALAVEČERU K ZAHÁJENÍ SEZÓNY 2022/2023
Foto Martin Kusyn

JONÁŠ – příjmení nemá a křestní jméno dostal omylem. A my ho budeme během večera potkávat v metropolích po celé Evropě, budeme svědky jeho vystoupení v lacíných tingl-tanglech i luxusních podnicích od roku 1920 po následujících čtyřicet let. Všude Jonáš bavi a zpívá své kuplety, písně či šansony.

s ostravskou muzikálovou scénou. Partu, který napsal Jiří Suchý pro sebe, se ujme **Tomáš Savka**. Od klavíru úlohu Šlitra – glosujícího klavíristy – převezme **Jakub Židek**, jinak dirigent a hudební ředitel muzikálového souboru našeho divadla.

Dvojici doplní ještě komorní kapela ve složení basa a bicí. A znalec jistě ví, že žádné představení v barvách Semaforu se neobejde bez přítomnosti krásných dam, kterým Jiří Suchý říká „Semafor Girls“. V této nezbytné úloze budou alternovat Francezka Horak, Justýna Vochočová a Valentýna Wojtovičová. Vše na scéně a v kostýmech Lucie Loosové.

„Dovolte, abychom se tímto představením vyznali z lásky ke kabaretům, music-hallům a tingl-tanglům, ve kterých jsme nikdy v životě nebyli, a jejichž atmosféru tušíme,“ napsali v roce 1962 na úvod textu hry *Jonáš a tingl-tangl* Jiří Suchý a Jiří Šlitr.

A my na začátku práce na inscenaci píšeme za sebe:

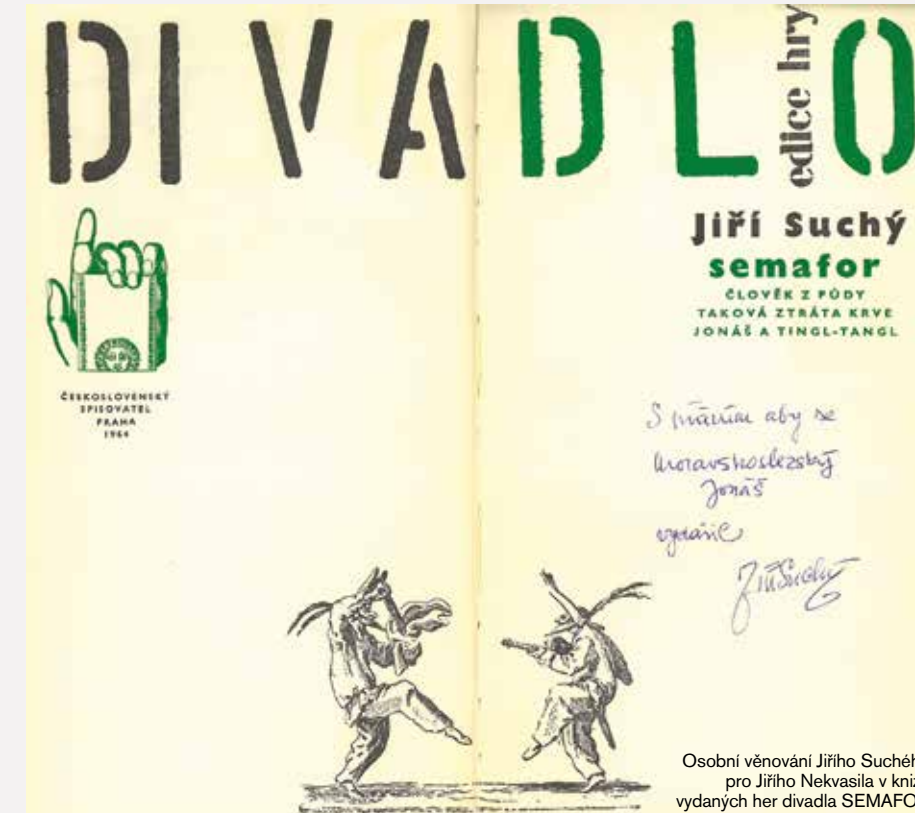
Dovolte nám, abychom se tímto představením vyznali z lásky k divadlu SEMAFOR 60. let minulého století, v němž jsme nebyli ani nikdy býti nemohli, ale jehož atmosféru tušíme, a je nám dodnes velkou inspirací a výzvou. Stojíme s obdivem, okouzleným údivem,

respektem a nesmírným potěšením před hravou fantazií, humorem a invencí tvůrců v písních i v mluvených textech. Vše je to navíc velká poezie. Poezie vtípná a hravá. Poezie poetická. Poezie

využívající tušených i netušených krás a možností českého jazyka. A trocha poezie nikoho nezabije!

My všichni zúčastnění bereme možnost nastudovat Jonáše jako velkou inspirativní výzvu a radostný úkol. Aby náš Jonáš po šedesáti letech (Je to tedy nastudování svým způsobem narozeninové!) opět pobavil a okouznil. Aby se rozplynula i ta nejčernější „chmůra“.

Za všechny ostravské „jonášovské“
Jiří Nekvasil, režisér
Tomáš Novotný, dramaturg

Osobní věnování Jiřího Suchého
pro Jiřího Nekvasila v knize
vydaných her divadla SEMAFOR

*Vyvěste fangle na tingltangle
Protože Jonáš, Jonáš už je tu
Veze vám horu bezvadnejch fórů
A prvotřídňích kupletů*

*Koukejte, už se blejská na časy
Rozplyne se i nejčernější chmůra
Jestli se nerozplyne, tak vám u kasy
Mademoiselle vrátí zpátky toho bůra*

*Vyvěste fangle na tingltangle
Protože teď se budem smát
Ten, kdo se řehce, mračit se nechce
Ten bude lehce s životem se prát
Ten, kdo se řehce, mračit se nechce
Ten bude lehce s životem se prát*

(úvodní píseň hry Jiřího Suchého
a Jiřího Šlitra *Jonáš a tingl-tangl*)

Tomáš Savka
Foto Martin Kusyn

Jiří Šlitr a Jiří Suchý
Foto archiv

V pražském Národním divadle převzaly 8. října své Thálie (zleva) Hana Fialová (muzikál), Veronika Forejtová (celoživotní mistrovství v činohře), Natalia Adamska (balet) a Jana Sibera (opera)
Foto Lucie Maceczková

ČTYŘI CENY THÁLIE PRO NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ!!!

Umělci působící v našem divadle převzaly 8. října v Národním divadle v Praze tři prestižní divadelní Ceny Thálie za mimořádné jevištní výkony v uplynulých dvou sezónách (balet, opera, muzikál) a jednu za celoživotní mistrovství v činohře. Pro Národní divadlo moravskoslezské jde zřejmě

o historický úspěch! Ceny Thálie za výkony na divadelních jevištích se tentokrát udělovaly za dvě uplynulé sezóny, protože byly obě velmi zasaženy omezeními v době pandemie covidu-19. Premiéry inscenací musela divadla často posouvat a představení se nezřídká rušila. „Kromě jediné jsme letos

proměnili všechny naše nominace. Umělci vrchovatě zúročili ty skvělé příležitosti, které jim naše soubory dávají,“ netajil nadšení ředitel NDM Jiří Nekvasil. „Mám samozřejmě obrovskou radost ze všech čtyř našich cen. Velmi mě osobně potěšilo ocenění Veroniky Forejtové za celoživotní

Sopranistka **JANA SIBERA** si Cenu Thálie vyzpívala bravurním ztvárněním *Manon* ve stejnojmenné opeře Julese Masseneta v režii Jiřího Nekvasila a hudebním nastudování Bruna Ferrandise. Inscenaci už u nás čeká pouze 7 repríz a poté poputuje do Divadla J. K. Tyla v Plzni. Roli Manon považuje sama pěvkyně za zásadní, zhostila se jí vůbec poprvé. „Cenu sice přebírám na půdě své domovské scény, v Národním divadle, ale za roli v Ostravě. A jsem nesmírně vděčná Národnímu divadlu moravskoslezskému za tuhle nádhernou příležitost!“ řekla. Jiří Nekvasil doplnil: „Role jí sedla a přišla v pravý čas! V její postavě Manon je dívčí půvab a zároveň obrovská umělecká zralost.“ Porota Cen Thálií vyzdvihla její pěvecké i herecké kvality a mj. konstatovala, že „... pod vedením Jiřího Nekvasila vytvořila portrét ženy, která v opeře prochází poměrně značným obloukem – od zamilované dívky po šťastnou, leč koketní ženu, a nakonec až po ženu osudem ztýranou a umírající v náručí své velké lásky rytíře des Grieux.“

Jana Sibera po převzetí ceny s ředitelem NDM a režisérem opery MANON Jiřím Nekvasilem
Foto Lucie Maceczková

Natalia Adamska přebírá Cenu Thálie za balet
Foto Lucie Maceczková

činoherní mistrovství, moc jí to přeji, je to zasloužené. Paní Veronika je našemu divadlu věrná 32 posledních let a stále ji naši diváci mohou obdivovat v komediích Habaďúra a Donaha! (Hole dupy). Doufám, že ještě dlouho budou!“ řekl ředitel NDM Jiří Nekvasil. Rozhovor s Veronikou Forejtovou najdete na stranách 20 a 21.

Sopranistka Jana Sibera proměnila letos svou druhou nominaci za roli v naší opeře, tentokrát zaujala ztvárněním postavy rozervané Manon ve stejnojmenné opeře Julese Masseneta. Členka baletu NDM Natalia Adamska si vytančila skleněnou

Baletka **NATALIA ADAMSKA** pochází z polské Bydhoště. Choreograf Jiří Pokorný si ji a **FRANCESCA FASANA** vybral do hlavních rolí v baletu *Carmen* hned na prvních zkouškách půl roku před premiérou a od své volby neuhnul. Rozpoznal jejich talent pro výrazový tanec, pro drama! Volba to byla správná – důkazem je nominace na Cenu Thálie pro Francesca a proměněná nominace Natalie. „Její technická suverenita i přirozený herecký projev utvářely od prvního okamžiku naprosto sebevědomou, přesvědčivou a krásnou postavu moderní dívky plné vášně, lásky a svobody,“ píše porota mj. v hodnocení jejího výkonu. „Je to něco, o čem jako umělec sníte. Ani slovy nedovedu popsat, co cítím,“ neskrývala bezprostředně po ceremoniálu dojetí Natalia Adamska.

plastiku podle návrhu Bořka Šípka hned za svou první hlavní roli – přesvědčila jako Carmen! Spolu s ní zaujal ve stejné inscenaci porotu Francesco Fasano jako Don José – na Thálii byl nominován a také pro něj to byla vůbec první tak velká role v našem baletu. „Zvedá to samozřejmě prestiž baletního souboru našeho divadla! Oba jsou pro nás obrovskými nadějemi a pro jejich další kariéru je to velké nakopnutí,“ chválí šéfká souboru Lenka Dřímlová. Svou druhou Cenu Thálie získala zkušená muzikálová zpěvačka a herečka Hana Fialová za titulní roli v inscenaci *Květiny pro paní Harrisovou*. (swi)

HANA FIALOVÁ je zkušená členka muzikálového souboru a nominaci na Cenu Thálie proměnila už podruhé. Završila se tak symbolicky éra muzikálu *Edith a Marlene*, kde Hana Fialová dosáhla na Cenu Thálie poprvé (rok 2014). Derniéra byla letos na jaře a zároveň Česká televize odvysílala záznam úspěšné inscenace. A začíná éra nová – Cenu Thálie získala Hana Fialová za hlavní roli v muzikálu *Květiny pro paní Harrisovou* v režii Gabriely Petrákové. „...vystihla přesně bezelstnou povahu, spontánní laskavost a dobrosrdečnost postavy Ády Harrisové, obyčejné ženy... V hereckém i pěveckém ztvárnění Hany Fialové se přesvědčivě zrcadlí všechny Ádiny touhy, krize a pády,“ napsala porota v odůvodnění nominace. „Jsem šťastná, že naše ostravské divadlo má takové úspěchy a je oceňováno diváky i odbornou veřejností. A doufám, že k nám diváci budou zase hodně chodit,“ doplnila Hana Fialová s tím, že nominaci na první Thálii za roli Edith tak trochu čekala, ale ta za Ádu Harrisovou ji velmi mile překvapila. Přijďte se v únoru podívat!

Hana Fialová při přebírání své už druhé Ceny Thálie
Foto Lucie Maceczková

OPERA

- 1996 – Eva Dřízgová-Jirušová (Mimi / *La bohème*)
- 1998 – Eva Dřízgová-Jirušová (Mélisanda / *Pelléas et Mélisande*)
- 2008 – Gianluca Zampieri (Cyrano / *Cyrano de Bergerac*)
- 2011 – Jacek Strauch (Cardillac / *Cardillac*)
- 2012 – Jana Šrejma Kačírková (Julie / *Roméo et Juliette*); Aleš Briscein (Romeo / *Roméo et Juliette*)
- 2013 – Jana Šrejma Kačírková (Anna Boleynová / *Anna Bolena*)
- 2015 – Iordanka Derilova (Renata / *Ohnivý anděl*)
- 2016 – Thomas Weinhappel (Hamlet / *Hamlet*)
- 2017 – Maida Hundeling (Desdemona / *Otello*)
- 2018 – Kateřina Kněžíková (Julietta / *Julietta aneb Snář*)
- 2022 – Jana Sibera (Manon / *Manon*)

BALET

- 2012 – Lucie Skálová (Sakura / *Poslední samuraj*)
- 2022 – Natalia Adamska (Carmen / *Carmen*)

MUZIKÁL

- 2014 – Hana Fialová (Edith Piaf / *Edith a Marlene*); Tomáš Savka (Che / *Evita*)
- 2016 – Lenka Pavlovič (Hortensie / *Ples v opeře*)
- 2017 – Katarína Hasprová (Paní Danversová / *Rebecca*)
- 2018 – Martina Vlčková, dříve Šnytová (Reno Sweeney / *Děj se co děj*)
- 2022 – Hana Fialová (Áda Harrisová / *Květiny pro paní Harrisovou*)

CENA PRO ČINOHERCE DO 33 LET

- 2006 – Jan Hájek
- 2017 – Ivan Dejmal

CELOŽIVOTNÍ MISTROVSTVÍ

- 1994 – Zora Rozsypalová (činohra)
- 2002 – Vlasta Pavelcová (balet)
- 2017 – Richard Böhm (balet)
- 2022 – Veronika Forejtová (činohra)

V titulní roli muzikálu HRABĚ MONTE CRISTO (1982)
Foto Josef Hradil

KAREL ČEPEK

Charismatický ostravský Monte Cristo

(* 19. 11. 1942, Ostrava-Hrabůvka)

Angažmá v NDM (SDO):

člen operního sboru: 1. 11. 1963 – 31. 8. 1970

sólista operety: 1. 1. 1980 – 31. 1. 2004

Když se před ostravskými diváky vysloví jméno **Karel ČepeK**, většina si vybaví vysokého a charismatického zpěváka se znělým, hlubokým hlasem. Především pro řadu návštěvnic ostravské operety

byl idolem, kvůli kterému pravidelně a s potěšením navštěvovaly divadlo. Rodák z Ostravy-Hrabůvky, bratr slavného činoherce Petra Čepka, započal v roce 1963 svou pěveckou profesionální dráhu nejprve v ostravském operním sboru. K operetě jej přivedla až nabídka z olomouckého divadla, kde působil deset let, a zdálo se, že v hanácké operetě již zůstane. Nakonec ale neodolal návrhu tehdejšího šéfa ostravské operety Mojmíra Weimanna, aby se vrátil do Ostravy, kde lehké múze věnoval dvacet čtyři let a vytvořil na stovku rolí. Operetní role zpíval rád, ale dle jeho vlastních slov mu byl bližší žánr muzikálu. Tehdejší ostravská zpěvohra neměla na repertoáru muzikály tak často jako dnes, když je ale nastudovala, sklízely tyto inscenace nebývalý úspěch. A to především díky interpretům, jakým byl právě Karel ČepeK. Připomeňme alespoň jeho obdivuhodný herecký a pěvecký výkon v titulní roli muzikálu *Hrabě Monte Cristo* (1982) nebo v dvojroli Konferenciéra coby strhujícího průvodce dějem a současně nekompromisního advokáta Billyho Flynna v Kanderově muzikálu z vězeňského prostředí *Chicago* (1990). Karel ČepeK byl od poloviny 90. let také často zván i ke spolupráci s činohrou. A tak když tehdejší šéf činohry Juraj Deák nasadil na repertoár světově proslulý americký muzikál *Šumař na střeše* (1995), zahrál si v něm starého řezníka Lajzra Volfa, který si namlouvá dceru mlékaře Tovjeho, nezapomenutelně ztvárněného Janem Filipem. Karel ČepeK i přes svou popularitu zůstal skromným a laskavým člověkem, a tak je nám velkou ctí, že mu touto cestou můžeme poblahopřát k listopadovým úctyhodným kulatinám. Gratulujeme!

(kp)

Uprostřed jako Konferenciér v muzikálu CHICAGO (1990)
Foto Josef Hradil

Karel ČepeK (Lajzr Wolf) s Janem Filipem (Tovje) v ŠUMARI NA STŘEŠE (1995)
Foto Josef Hradil

KŘÍŠTÁLOVÁ NOC (1983) – Karel Bartoň (Jenda),
Eva Jelínková (Tonička)
Foto Josef Hradil

KAREL BARTOŇ

(27. 5. 1942 – 28. 9. 2022)

Karel Bartoň se narodil 27. května 1942 v Dobrovicích. Vystudoval herectví v Brně na tamní Janáčkově akademii múzických umění. Do svého prvního angažmá nastoupil ihned po absolutoriu roku 1968 ve Východočeském divadle Pardubice, kde měl štěstí především na klasický repertoár – zahrál si Kleanta v *Tartuffovi*,

Romea v *Romeovi a Julii*, za roli Petruccia v inscenaci *Zkrocení zlé ženy* získal dokonce cenu Svazu českých dramatických umělců.

Od 1. srpna 1972 se stal členem činoherního souboru tehdejšího Státního divadla v Ostravě, dnešního Národního divadla moravskoslezského. Působil zde po čtrnáct sezón až do roku 1986,

a to zejména za režijního vedení Radima Kovala (Tom z Williamsova *Skleněného zvěřince*, Rejtar v Daňkově *Vévodkyni valdštejnských vojsk*), Jana Kačera (Gogolův prohnáný Kočkarev z *Ženitby*, Shakespearův intrikánský Jago) a Bedřicha Jansy (Lermontovův aristokrat Zvjozdič v *Maškarádě*, venkovan Jenda z Hrubínovy *Kříšťalové noci*).

Byl z těch herců, kterým režiséři bez obav svěřovali jak role vyžadující soustředěnou práci na komplikovaných, intelektuálně laděných postavách, tak úkoly, kde je nutno prokázat schopnost vkusně dávkovat stylizaci komediálních charakterů. Společně s vynikajícími hereckými osobnostmi Janem Vlasákem, Zdeňkem Žákem, Jitkou Smutnou, Jiřím Čapkou či Zuzanou Fišárkovou spoluutvářel výraznou etapu ostravské činohry 70. a 80. let. Na ostravském jevišti se často potkával také se svou životní partnerkou herečkou Evou Jelínkovou.

Ve výtce výrazných charakterů pokračoval i v dalším hereckém angažmá v brněnském Divadle bratří Mrštíků (dnes Městské divadlo Brno), kde pohostinsky vystupoval i dlouho po svém odchodu do důchodu. V součinnosti s režiséry Milanem Páskem, Pavlem Rímským či Stanislavem Mošou zde nastudoval například role Sofoklova Kreonta, Shakespearova Bruta či Brucknerova fanatického Filipa Španělského. Objevil se v řadě televizních inscenací a filmů, v devadesátých letech se věnoval rovněž dabingu. (to)

Ostravský rodák **Jaroslav Čejka** nejprve prošel divadly v Opavě a v Plzni. Do Státního divadla v Ostravě (SDO) vtačil nejprve jako sborista hned v několika úlohách v *Louskáčkovi* (1959), později nazkoušel i sólové role.

Setrval zde dva a půl roku – záhy totiž vyhrál konkurz do Národního divadla v Praze.

Tehdejší šéf baletu SDO Emerich Gabzdyl jej ale nechtěl uvolnit (stejně jako dříve Luboš Ogoun z Plzně do Ostravy), nicméně od roku 1961 se na 20 let stal členem naší první scény, se kterou od roku 1973 nadále spolupracoval externě.

Před nástupem do baletu SDO psal v dopise Emerichu Gabzdylvi: „*Opravdu se moc těším na práci, která je mým životem, na B A L E T!!!*“

Objevil se ve dvou desítkách filmů a jeho komediální talent hojně využívala také televize, kde proslul choreografickými imitacemi známých osobností či pohybovým číslem *Pan Slepice*. V roce 2007 mu byla udělena Cena Thálie za celoživotní mistrovství v oboru tanec a balet.

(at)

JAROSLAV ČEJKA

(22. 7. 1936 – 11. 10. 2022)

ORFEUS V PODSVĚTÍ (1960)
– Jaroslav Čejka (Pantomim)
Foto František Krasl

Kouzlo
jevištní
výpravy

VLADIMÍR KRISTIN

Scénograf v zeleném plášti

(25. 7. 1894, Moravská Ostrava – 13. 11. 1970, Ostrava)

Zdroj Ostravské muzeum

Na malířské plátno zachytil nesčetně ostravských scénérií, dělnických kolonií i technických dominant průmyslového města. Svůj výtvarný talent, což není tolik známo, uplatnil ale také coby scénograf. **Vladimír Kristin**, pověstný svým zeleným pracovním pláštěm, se totiž vedle malby,

grafiky a ilustrace věnoval rovněž divadlu a stal se tak jedním z prvních ostravských profesionálních jevištních výtvarníků.

Bodrý šprýmař, oddaný fanoušek fotbalového klubu SK Slezská a vášnivý křížovkář byl vždy perfektně upraven a připraven k filozofující debatě

za obláčkem cigaretového dýmu v legendární kavárně Praha, kde měl tento ostravský elegán vyhrazeno i své čestné místo. Od dětství byl obklopen kulturou, jeho otec byl pravidelným návštěvníkem představení tehdy ještě v Národním domě (dnešní DJM) a stálým kulturním recenzentem Ostravského deníku. Díky hudebnímu nadání a mamince, jež byla dlouholetou členkou pěveckého sboru Lumír, se nejdříve nadchl pro studium hry na klavír a varhany, nakonec si ale za své životní poslání zvolil malbu.

Z válečné vřavy do klidu ateliéru

Studium malířství na prestižní vídeňské umělecké akademii i večerní lekce malby u světoznámého Oskara Kokoschky Kristinovi přerušila 1. světová válka. Narukování na frontu, zajetí v italském městě Sulmona a nucené převlečení do vojenského útvaru v Krnově oddálily začátek jeho aktivní tvůrčí éry až do roku 1921. Tehdy mu s návratem do civilního života pomohl poválečný starosta Ostravy Jan Prokeš. Kristinova díla na něj zapůsobila natolik, že se postaral o to, aby město o tak nadějněho umělce nepřišlo. Po propuštění z armády se Kristin společně se svým přítelem sochařem Augustinem Handzelem pustil s vervou nejen do zařizování ateliéru v nově otevřených prostorách Domu umění, ale především do organizování ostravského uměleckého života.

Sveden Thálii

Dvacátá léta se v profesním životě Vladimíra Kristina nesla na vlně výrazných úspěchů umělce na tvůrčím vrcholu. Tvořil mistrovské obrazové kompozice, založil Moravskoslezské sdružení výtvarných umělců (vůbec první řádně ustanovený výtvarný spolek v Ostravě!) a v té době také podlehl kouzlu divadelní múzy. Postupně se podepsal pod celou řadu scénických návrhů, počínaje Mozartovou *Kouzelnou flétnou* (1924). Setkání

s operním režisérem Karlem Küglerem u této inscenace zahájilo mnohaletou intenzivní spolupráci čítající desítky operních scénografií, a to i poté, co se roku 1930 vzdal funkce hlavního scénografa ve prospěch malování.

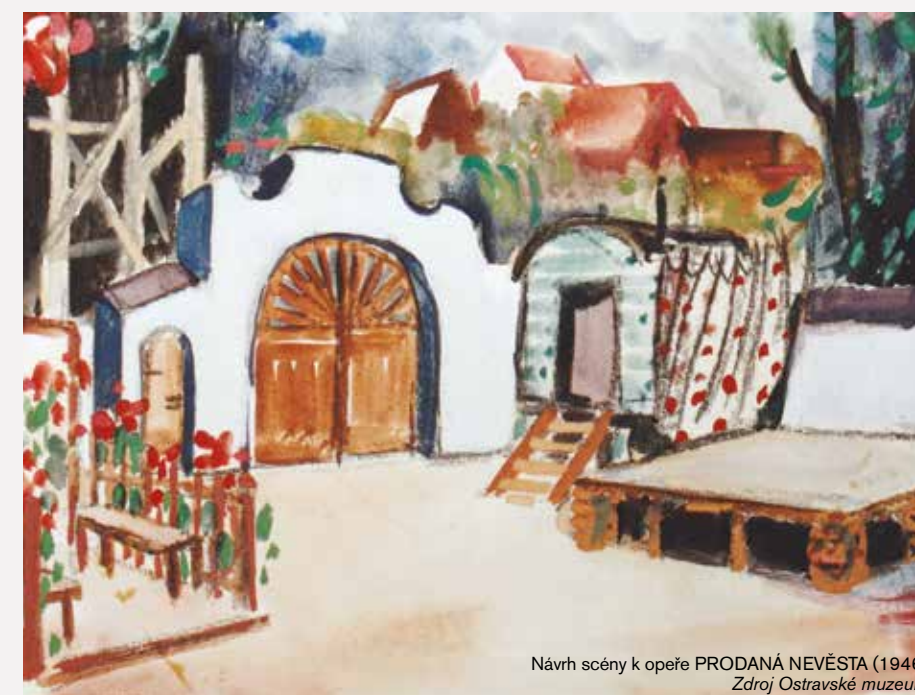
Sokové stroje

Zásadní bylo také jeho umělecké spojení s činoherním režisérem Oldřichem Stiborem, pro kterého Kristin mimo jiné navrhl scénu ke kontroverzní inscenaci *Sokové stroje* (1929). Uvedení protikapitalistické hry Ernsta Tollera vyústilo na stránkách dobového tisku v politický boj, jaký Národní divadlo moravskoslezské do té doby nezažilo. Za mnohé vypovídal například titulok Poledního ostravského deníku „*Naše národní scéna – propagátorkou komunismu?*“ Už samotná realizace hry o proletářích budila rozruch, Stibor si navíc ke statování přizval nezaměstnané dělníky a členy ochotnických souborů z ostravských Jednot proletářské tělovýchovy. Kristinova scéna, již v jednom obraze dominovala šibenice se třemi oběšenci, kontroverznost díla zcela umocnila. I přes nepříznivé přijetí inscenace odbornou i laickou veřejností se ale jednalo o působivé a na ostravské poměry nebyvale velkolepé řešení jevištního prostoru s množstvím precizních detailů a symbolických významů, což i s ohledem na tehdejší finanční možnosti divadla znamenalo ojedinělý počin.

Nejen touto realizací dal Vladimír Kristin ostravské scénografii nový směr. Zavrhl popisný realismus a začal vytvářet scény, které umožňovaly umělečtější vyznění jevištních děl, a tím daleko více burcovaly divákovu fantazii. Mnohaletou praxí načerpané poznatky o divadelních zákonitostech pak využil i v nově vznikajícím poválečném Divadle mladých, kde ne příliš zkušenému souboru nadšenců ochotně pomohl s prvními inscenacemi, čímž navázal na dřívější

Návrh scény k inscenaci SOKOVÉ STROJE (1929)
Zdroj Ostravské muzeum

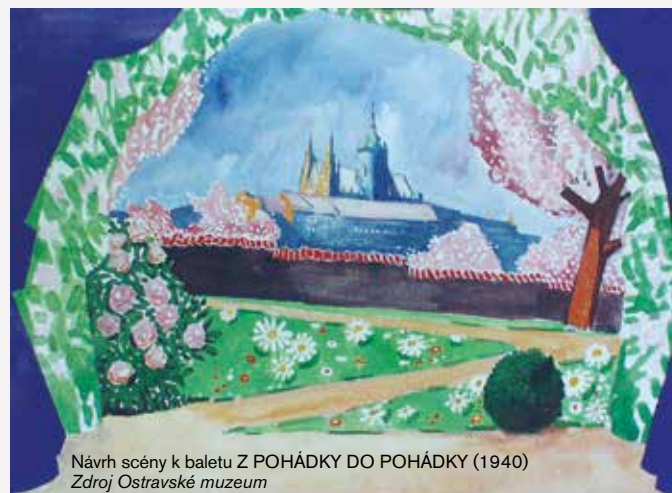
Návrh scény k operě PRODANÁ NEVĚSTA (1946)
Zdroj Ostravské muzeum

spolupráci s ostravskými umělci Táňou Hodanovou či Osvaldem Albínem. Doménou Kristinovy umělecké tvorby

přesto zůstala především malba, za níž také jako první ostravský výtvarník získal titul zasloužilý umělec. (to)

Návrh scény k operě TAJEMSTVÍ (1939)
Zdroj Ostravské muzeum

Návrh scény k baletu Z POHÁDKY DO POHÁDKY (1940)
Zdroj Ostravské muzeum

Návrh scény k operě FIGAROVA SVATBA (1934)
Zdroj Ostravské muzeum

Návrh scény k operě ROMEO A JULIE (1926)
Zdroj Ostravské muzeum

NDM EXTRA

MIMOREPERTOÁROVÉ AKCE, PŘEDNÁŠKY, DEBATY, BESEDY A VÝSTAVY

XXII. CYKLUS KOMORNÍCH KONCERTŮ

Ivo Kahánek

**7. listopadu 2022 v 19 hodin
ve slavnostním sále Divadla
Jiřího Myrona**
CHOPIN, SANDOVÁ A TI DRUZÍ
Barbora Munzarová,
Ivo Kahánek (klavír)

Můžete se těšit na hudebně-literární pořad s herečkou Barbou Munzarovou a klavíristou Ivem Kahánkem, který zahraje skladby Chopina, Schuberta, Liszta a Smetany. Pořad nám přiblíží život a tvorbu dvou velkých uměleckých osobností romantismu – spisovatelky George Sandové a skladatele Fryderyka Chopina.

V roce 2004 se Ivo Kahánek stal absolutním vítězem mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro a již předtím získal ocenění v mnoha významných kláních u nás i v cizině. Jako interpret nevšední emocionální síly a hloubky si Ivo Kahánek

Barbora Munzarová

získal pověst jednoho z nejpůsobivějších umělců své generace a je mnohými považován za jednoho z nejlepších současných českých pianistů.

Barboru Munzarovou jistě znáte z televizních seriálů *Místo nahoře*, *Pojišťovna štěstí*, *Ordinace v růžové zahradě 2* nebo z televizního filmu *Vůně vanilky*. Aktuálně ji můžete vidět hrát v několika českých divadlech.

**25. listopadu 2022 v 19 hodin
ve slavnostním sále Divadla
Jiřího Myrona**
MEDOVÉ HOUSLE
Petr Maceček (housle),
Eliška Novotná (klavír)

Ve slavnostním sále vystoupí v listopadu houslista Petr Maceček, který je držitelem několika ocenění včetně zvláštní ceny v soutěži Henryka Wieniawského v Polsku.

Petr Maceček byl koncertním mistrem Slovenského komorního orchestru, koncertním mistrem a uměleckým vedoucím komorního orchestru Capella Istropolitana v Bratislavě. Po svém příchodu do Prahy byl v 90. letech koncertním mistrem Sukova komorního orchestru a poté řadu let působil jako koncertní mistr a umělecký vedoucí Pražského komorního orchestru. Od roku 2000 do roku 2011 byl členem Talichova kvarteta. Jako sólista těchto orchestrů nebo samostatný sólista Petr Maceček koncertoval ve významných koncertních sálech po celé Evropě, Jižní Americe, Spojených státech a Asii. Natáčel pro nahrávací společnosti Naxos, Vox Classics, Koch Discover, BMG aj. Působil také jako vyučující v celé řadě mezinárodních mistrovských kurzů u nás i v Evropě (Anglie, Portugalsko, Belgie, Francie) a pedagogicky působí na mezinárodní konzervatoři v Praze a na Ostravské univerzitě. Klavírní partnerkou mu bude skvělá Eliška Novotná.

Petr Maceček
Foto Guy Vivien

Foto archiv KS

na souši i na moři. Představení inspirované texty Christiana Morgensterna je vhodné pro rodiče s dětmi od 3 let. Představení *Ferda Páv – slavný fotograf* tentokrát zakončíme nadílkou Mikuláše, čerta a anděla.

Rezervujte si místo pro své děti, kapacita je omezená! Rezervační formulář bude spuštěn 15. listopadu na webu NDM.

EXTRA AKCE

**5. prosince 2022 od 16.30 hodin
v Ateliéru NDM**
MIKULÁŠSKÉ ODPOLEDNE V NDM

V představení *Ferda Páv – slavný fotograf* vnuk slavného fotografa a cestovatele vypráví dětem dobrodružné příhody svého děda z cest po Africe. Ferda se nikdy ničeho nezalekl, fotil ve dne, fotil v noci, fotil

VÝSTAVY

**9. listopadu 2022 – 11. ledna 2023
v Galerii současné malby v Divadle
Antonína Dvořáka**
Vernisáž 9. listopadu 2022 v 17 hodin
IVO ŠKUTA: DĚKUJI, MÁM SE DOBŘE

Zdálo se, že si Ivo Škuta dává hodně na čas. Po absolutoriu malířského ateliéru doc. Františka Kowolowského na Fakultě umění Ostravské univerzity (2015) téměř nemaloval a vystavoval jen velmi sporadicky. Změna nastala v loňském roce. V open air galerii In vitro ve vitrínách bývalého obchodního domu Ostravica-Textilia na sebe upozornil pozoruhodnou sérií obrazů menších formátů, na nichž rozvíjel příběh fiktivní fotbalové legendy Mitche Ballonyho. Jen o pár týdnů později se prezentoval další sérií obrazů v jedné z porubských kaváren. Letos byly jeho malby vybrány do Domu pánů z Kunštátu

na kolektivní výstavu autorů mladší a střední generace nazvanou *Osobní mytologie*. Sešli se zde, slovy úvodního textu, autoři, které „spojuje užité osobitého imaginativního jazyka a práce s ryze malířským nebo sochařským médiem, jehož řemeslné a haptické kvality dávají prostorovou faktičnost magickým a osobním fenoménům“.

Obrazy Ivo Škuty jsou charakteristické prolínáním řemeslně zvládnutých malířských prostředků, naivistické stylizace a komiksové vizuality prochnuté humorem a ironií, v nichž se symboly dostatku a luxusu proměňují ve svůj opak. Jeho malby lze proto definovat jako vizuální komentáře vtipně reflektující a zároveň nekompromisně demaskující zjednodušující povrchnost a prvoplánovost. Jak v názvu výstavy *Děkuji, mám se dobře*, tak i ve vystavených obrazech lze proto vytušit významnou ambivalenci mezi prostou banální

Sám / Alone, akryl na plátně, 130 x 110 cm, 2022

(slovní i vizuální) frází a ironickým podtextem obačejícím slyšené i viděné v jejich pravý opak. (mm)

**10. listopadu 2022 v 16 hodin
ve foyeru Divadla Jiřího Myrona**
OSKARY ZA MALBU V DJM

Slavnostní vyhlášení vítězů a výstava soutěžních prací v pořadí již pátého ročníku celorepublikové malířské soutěže nazvané *Oskar Ostrava* se díky vstřícnosti ředitele Národního divadla moravskoslezského pana Jiřího Nekvasila uskuteční ve foyeru Divadla Jiřího Myrona v Ostravě. Soutěž mladých malířů a malířek ze středních a vyšších odborných škol s výtvarnými obory založila v roce 2013 Střední umělecká škola v Ostravě jako bienále. Jeho cílem je seznámit veřejnost s výtvarnými pracemi

Vyhlášení soutěže Oskar Ostrava v roce 2015

mladých talentovaných osobností. „Už dlouho jsme cítili, že mladí autoři, kteří působí na středních a vyšších uměleckých školách u nás i v zahraničí, zůstávají

neprávem stranou zájmu veřejnosti. Proto jsme vymysleli tuto soutěž. Věříme, že tím tyto mladí talentovaní lidé dostanou příležitost upozornit veřejnost na své umělecké nadání,“ říká k přehlídce, jež svým názvem odkazuje k malíři a autorovi asi nejslavnějšího malovaného pohledu na Ostravu Oskaru Kokoschkovi, její hlavní organizátor MgA. Aleš Hudeček, vedoucí oboru užitá malba na SUŠ, Ostrava.

Nad soutěží Oskar Ostrava 2022 převzal záštitu náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Mgr. Stanislav Folwarczny a její konání finančně podpořilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. (mm)

**TÁŇA HODANOVÁ – KRÁLOVNA
OSTRAVSKÉHO JEVIŠTĚ**

Virtuální výstava na webu NDM (brzy ji uvedeme také ve slavnostním sále v Divadle Jiřího Myrona, který v sezóně 2022/2023 nese její jméno)

Činoherní herečka, recitátorka a režisérka Táňa Hodanová je s historií ostravského divadla neodmyslitelně spojena. Do Ostravy nastoupila už v první sezóně existence Národního divadla moravskoslezského 1919/1920, a patřila tak k zakladatelské generaci divadla. Na ostravské divadelní scéně působila více než půl století, během kterého zde ztvárnila přes 400 činoherních rolí rozmanitých charakterů a žánrů, a po celou dobu patřila k předním členům a uměleckým oporám divadla. Právem je označována za „První dámu ostravské činohry“ a „Královnu ostravského jeviště“.

Táňa Hodanová

**9. prosince 2022 v 19 hodin
v Divadle Antonína Dvořáka**
**ONDŘEJ HAVELKA A MELODY MAKERS
– POKLAD NA STŘÍBRNÉM PLÁTNĚ**

Výběr nejkrásnějších a podmanivých kusů, českých i amerických, ve zbrusu nové koncertní show Ondřeje Havelky a jeho Melody Makers.

Od okamžiku, kdy se zrodil zvukový film, nadšené publikum dychtilo nejen po mluveném slovu, ale hlavně po hudbě a zpěvu. Proto jsme se rozhodli náš nový koncertní program sestavit z nejhezčích písňových pokladů, které zazněly na filmovém plátně ve třicátých a čtyřicátých letech. A tak zazní nejen sladké i žhavé kusy americké provenience, ale i mnohé nesmrtelné písně z nestárnoucích českých komedií.

DIVADELNÍ KROUŽEK PAMĚTI NÁRODA

Divadelní kroužek Paměti národa se od loňského podzimu věnoval divadelnímu zpracování osudů jednoho konkrétního pamětníka – oběti totalitních režimů. Pan Leo Židek nás navštívil v listopadu 2021 a vyprávěl nám dopodrobna o všem, co ho v životě potkalo, jak ho ovlivnily dramatické události 20. století – polskou anexi Těšínska počínaje přes druhou světovou válku až po komunistické vězení a uranové doly. Členové kroužku sami vybrali okamžiky a situace, které je ve vyprávění nejvíce zasáhly, které jim přišly jako vhodný materiál pro divadelní výstup a především ve kterých cítili silné paralely se svými vlastními osudy a „svou“ současností. Mnohaměsíční zkoušení, často narušované absencemi a karanténami, vyvrcholilo 14. září premiérou, nazvanou jednoduše **Životní příběh...**

Velmi si vážíme toho, že na premiéru dorazil i hrdina příběhu pan Židek se svou ženou. Diváky premiéry byli rodiče a přátelé členů kroužku, v budoucnu plánujeme zahrát několik představení i pro školy, protože jde o téma, o němž by se mělo stále mluvit – nejde totiž, bohužel, o uzavřenou minulost. Totalitní režimy stále fungují a tendence navracet se k jejich principům se objevují i v zemích svobodných. Ostatně pan Židek dosud aktivně jezdí po školách v Ostravě i okolí a o svém životě vypráví mladým lidem ve snaze varovat je před opakováním starých chyb.

(dj)

MANIFEST MLADÝCH

Ateliér při NDM se stal součástí mezinárodního projektu *Future = NOW! youth manifesto*, v rámci něhož společně s holandským divadlem Het Theaterschip a slovinským divadlem Glej! spolupracujeme s mladou generací na hledání průsečíků umění a aktivismu ve vztahu k současným tématům. K takovým, která zásadním způsobem ovlivní podobu života mladých lidí v budoucnosti, a jsou tak logicky středobodem jejich zájmu.

Chceme prostřednictvím artivismu a performativního umění redefinovat prostor pro diskusi, zapojit publikum do akce ve veřejném prostoru a podnítit mladé diváky i umělce k participaci a aktivnímu postoji. Východiskem pro tvorbu lokálních manifestů i mezinárodních koprodukcí jsou

témata genderu, environmentální krize a sociální inkluze.

Vyhlásili jsme výzvu pro mladé umělce (16–22 let) a v srpnu pro ně uspořádali workshop autorského divadla (devising theatre) se skotským lektorem a režisérem divadla pro mladé Strange town z Edinburghu Bradleyem Lewis Cannonem.

Během týdne vznikl první manifest, který jsme prezentovali ve veřejném prostoru na ostravské „Malé Kodani“. Vybraní absolventi tohoto workshopu s námi budou spolupracovat na mezinárodní koprodukcí rozhlasové hry a performance na téma *youth manifesto*.

S Činoherním studiem NDM jsme v létě taky začali pracovat na vlastním divadelním manifestu: s Bárou Liškou z Centra experimentálního divadla v Brně jsme vytvořili design terénního výzkumu – divadelní události, která po vzoru sněhové koule nabaluje na sebe názory, postoje a postřehy svých diváků. (ts)

Projekt *Future = NOW! youth manifesto* je spolufinancován Evropskou unií v programu Kreativní Evropa, Ministerstvem kultury a statutárním městem Ostrava. Děkujeme!

Poetická kavárna HASIČSKÁ

16. listopadu v 18 hodin v kavárně Národní dům

Výběr témat a autorů vychází z chystané premiéry inscenace činohry NDM *Hoří, má panenko*. Vzhůru na hasičský bál! Účinkují: Jan Fišar, Tomáš Jirman, Kamila Janovičová, Tomáš Rossi (hudební doprovod)

Poetická kavárna VÁNOČNÍ

19. prosince v 18 hodin v kavárně Národní dům

Sváteční nálada veselá i příjemně nostalgická v básních a povídkách inspirovaných adventním časem. Účinkují: Anna Cónová, Jan Fišar, Tomáš Jirman, David Schreiber (hudební doprovod)

NDM DĚTEM: Rodinné átré

17. listopadu, 4. a 18. prosince v 15.30 hodin ve foyeru Divadla Antonína Dvořáka

V divadelní sezóně 2022/2023 připravuje Národní divadlo moravskoslezské řadu inscenací a programů pro děti a jejich rodiče: v Rodinném átré, které bude probíhat před vybranými představeními inscenace *Louskáček – Vánoční koleda* namísto dramaturgických úvodů, vám náš rodinný program ve 20 minutách představíme. Přijďte!

Více informací o rodinném programu na www.ndm.cz v sekci Ateliér.

NOC DIVADEL 2022 / #youthmanifesto

19. listopadu od 18.00 do 22.00 hodin na jevišti Divadla Antonína Dvořáka

- performance Činoherního studia NDM
- workshopy a setkání s umělci ostravských divadel
- možnost zapsat se do Klubu mladého diváka

Kapacita programu je omezena. Více na www.ndm.cz a www.nocdivadel.cz

Ateliér NDM je na Facebooku:
Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

Ateliér NDM je na Instagramu:
[atelier.ndm](https://www.instagram.com/atelier.ndm)

Co-funded by
the European Union

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

MINISTERSTVO
KULTURY

Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

OSTRAVA!!!

Výstavu CLUSTER malíře Jana Vrabčeka (uprostřed) zahájili v Galerii současné malby v Divadle Antonína Dvořáka vedoucí ateliéru malby FU OU František Kowolowski (vlevo) a ředitel NDM Jiří Nekvasil (vpravo).

Foto Silvia Divéky

Průběh GALAVEČERA K ZAHÁJENÍ SEZÓNY značně narušovali přítomní hasiči Houska, Strnad a Sedláček. Chlapi se pokusili zhatit i losování výherce zájezdu od CK Radynacestu.cz, to se jim naštěstí nepovedlo! Na snímku kající chvilka hasiče Strnada, zbytek hlídky a překvapený jednatel cestovky Martin Šimek. Výherkyní se stala paní Jarmila Krejčířová.

Foto Martin Kusyn

To jsou oni! Naši nominovaní na letošní divadelní Ceny Thálie – zleva Jana Sibera (za ztvárnění postavy Manon v Massenetově opeře), Natalia Adamska a Francesco Fasano (za hlavní ženskou roli a roli Dona Josého v baletu Carmen) a Hana Fialová (za roli Ády Harrisové v muzikálu Květiny pro paní Harrisovou).

Foto Lucie Maceczková

Bouřlivé jsou na téhle plavbě spíše vlny mezi aktéry komedie. Konverzačka Toma Stopparda BOUŘLIVÁ PLAVBA na jevišti Divadla Antonína Dvořáka. Bavte se!

Foto Martin Popelář

Na NAROZENINOVÉM GALAKONCERTU EVY DŘÍZGOVÉ-JIRUŠOVÉ zazněly árie, kterými se tato sopranistka nesmazatelně zapsala do historie ostravské opery. Orchestr vedl hudební ředitel opery Marek Šedivý.

Foto Martin Kusyn

Na letošním ročníku Cen Thálie získalo Národní divadlo moravskoslezské hned 4 ceny: odnesly si je Natalia Adamska (balet), Hana Fialová (muzikál), Jana Sibera (opera) a Veronika Forejtová (celoživotní mistrovství v oboru činohra); na fotografii s ředitelem NDM Jiřím Nekvasilem. Gratulujeme!

Foto Lucie Maceczková

GALAVEČER K ZAHÁJENÍ SEZÓNY se vám líbil – ve finále v Divadle Jiřího Myrona samozřejmě nechyběl přídělek po děkovačce na jevišti. Ať žije sezóna 2022/2023, ať žijí naši skvělí diváci!

Foto Martin Kusyn

Stále vítální a skvělá JITKA MOLAVCOVÁ zpívala na začátku září šansony na prvním z cyklu komorních koncertů této sezóny ve slavnostním sále Divadla Jiřího Myrona a dočkala se velkého aplausu vestoje!

Foto Martin Kusyn

Zasloužený potlesk patřil po premiéře komedie BOUŘLIVÁ PLAVBA také členům inscenačního týmu. Uprostřed Miroslav Bláha (autor skvělých projekcí ve stylu filmů Bořivoje Zemana), vlevo překladatel Šimon Dominik, vzadu rozesmátá manažerka činohry Valerie Hendrychová.

Foto Martin Popelář

Fotograf Lukáš Horký (druhý zprava) na svých černobílých fotografiích zaznamenává odraz doby, a to výhradně analogovou technikou na černobílý film. Jeho výstavu s názvem VNITŘNÍ PERIFERIE zahájil zleva Vladimír Birgus, David Macháč a Jiří Siostrzonek (vpravo).

Foto Martin Kusyn

Veronika Forejtová měla radost také z Thálie pro Natalii Adamskou. Je nadšenou a pravidelnou diváčkou našeho baletu! V Národním divadle s Francescem Fasanem a šéfkou souboru Lenkou Dřímálovou.

Foto Lucie Maceczková

Říjnová POETICKÁ KAVÁRNA s podtitulem Prameny světové lidové poezie zavedla posluchače k prapočátkům všech vyprávěných příběhů. Účinkovali Tomáš Jirman, Jan Fišar, Anna Cónová, David Schreiber (hudební doprovod), Kamila Janovičová a Vít Roleček.

Foto Martin Kusyn

KAVÁRNA NÁRODNÍ DŮM

PONDĚLÍ – ZAVŘENO
UTERÝ – PÁTEK 9–18
SOBOTA 9–14, NEDĚLE 9–12

- VÍKENDOVÉ SNÍDANĚ
- ZÁKUSKY A DORTY BY KOLBABA
- POLÉVKY, CHLEBÍČKY, CHLEBY A POMAZÁNKY VLASTNÍ VÝROBY
- CATERING NA MÍRU

OBJEDNÁVKY A BLIŽŠÍ INFO NA TELEFONU: **725 318 566**

INSTAGRAM: @KAVARNANARODNI
FACEBOOK: @KAVARNANARODNIDUMOSTRAVA
E-MAIL: kavarnanarodnidum@gmail.com

klia
květinové studio

Hlučín
Ostravská 7, 747 01 Hlučín

Avion Shopping park
Rudná 3114/114,
730 30 Ostrava

www.studioklia.cz

**Pouze 130 metrů
od Divadla Jiřího Myrona**

**První originální
Prosecco bar
v Ostravě !!!**

10% SLEVA
na konzumaci

Just Prosecco, Čs. Legií 307/6
Platí do: 31.3.2023

Speciální vydání 2022

PROMĚNY TĚLA
VTANCI
TRANSFORMATIONS
OF THE DANCING
BODY

V prodeji!

Objednávejte na tanecniaktuality.cz

INFORMUJEME VÁS

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legií 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: 596 276 111, e-mail: vstupenky@ndm.cz

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY
ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

- **PRODEJ VSTUPENEK v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**
pondělí až pátek 8.00 – 17.00
sobota 8.00 – 12.00
tel.: **596 276 203**
596 276 242
e-mail: vstupenky@ndm.cz
objednávky vstupenek nad 10 ks
tel.: **596 276 189**
596 276 260
- **PRODEJ PŘEDPLATNÉHO v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**
pondělí 8.00 – 13.00 13.30 – 17.00
úterý 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
středa 8.00 – 13.00 13.30 – 17.00
čtvrtek 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
pátek 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
tel.: **596 276 202**
e-mail: predplatne@ndm.cz
- **e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO**
– nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz
(zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)
- v prodejních sítích **Colosseum Ticket** a **Ticketportal**
- **hodinu před začátkem představení u pokladny**
– v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420**
– v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**
- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz

Předplatné je stále v prodeji (i on-line)

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Vstupenky je možné zakoupit **on-line**, ale také v pokladně **v pasáži v Divadle Jiřího Myrona**. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

U nevyprodaných představení jsou vstupenky v prodeji **hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona**.

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 104. SEZÓNU

Ceny a zvýhodnění jsou poskytovány dle aktuálního ceníku Národního divadla moravskoslezského

- **zvýhodnění 50% pro seniory nad 65 let, pro ZTP, ZTP/P** (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- **zvýhodnění 50% pro držitele ISIC karty / studentské karty**, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- **zvýhodnění 50% pro držitele ITIC karty / pro pedagogy**, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- **zvýhodnění 50% na rodinné vstupné** (pouze u takto označených představení)
- zvýhodnění se nesčítají
- NDM je oprávněno poskytovat zvýhodnění změnit / uplatnit pouze na vybraná představení

* pokud není uvedeno jinak

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava.

Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

prodej – předprodej vstupenek

www.ndm.cz

OSTRAVA!!!

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – LISTOPAD 2022

3.	VIŠŇOVÝ SAD	VII.	18.30	Č
5.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů	PS 2	18.30	Č
9.	BOUŘLIVÁ PLAVBA		18.30	Č
10.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – premiéra	PP	18.30	B
12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – druhá premiéra	MP	18.30	B
13.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	N	15.00	B
15.	DVĚ VDOVY	V.	18.30	O
16.	ZÁSNUBY VE SNU	II.	18.30	O
17.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
23.	MANON	F	18.30	O
24.	ŠUMAŘ NA STŘEŠE – Těšínské divadlo		18.00	HOST Z
25.	BÍLÝ PÁN aneb TĚŽKO SE DNES DUCHŮM STRAŠÍ	IV.	18.30	O
26.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	PS	18.30	B

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál, K – koncert,
Z – zadáno

Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., VOP, PP, MP, PS, PS2

VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

Kde? U nás, v Národním divadle moravskoslezském!
Zpřijemněte si večery divadelními zážitky.

K nákupu vstupenek můžete využít poukázky Sodexo – Flexi Pass, Dárkový Pass, Relax Pass a Fokus Pass.

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna představení NDM.

Jak na to? Vyberte si libovolné představení, zaplatte v pokladně poukázkami a užijte si krásný večer!

ON-LINE REZERVACE A NÁKUP VSTUPENEK

Přímo z domova si můžete nejen vybrat titul a termín návštěvy divadla, ale i provést rezervaci či zakoupit vstupenky na webových stránkách divadla www.ndm.cz

Přes on-line nákup lze využít zvýhodnění pro seniory, děti, ISIC a ITIC

PROGRAM – PROSINEC 2022

1.	VIŠŇOVÝ SAD – festival OST-RA-VAR	C	18.30	Č
2.	BÍLÝ PÁN aneb TĚŽKO SE DNES DUCHŮM STRAŠÍ	D	18.30	O
3.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	PS2	18.30	B
4.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
6.	BOUŘLIVÁ PLAVBA	E	18.30	Č
7.	TOSCA		18.30	O
9.	KONCERT ONDŘEJE HAVELKY A JEHO MELODY MAKERS		19.00	HOST K
10.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů	PS	18.30	Č
14.	REVIZOR		18.30	Č
15.	PRODANÁ NEVĚSTA – premiéra	PP	18.30	O
17.	PRODANÁ NEVĚSTA – druhá premiéra	MP	18.30	O
18.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
20.	BOUŘLIVÁ PLAVBA		18.30	Č
21.	PRODANÁ NEVĚSTA		18.30	O
22.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
25.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
26.	REVIZOR		16.00	Č
27.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
28.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
29.	PRODANÁ NEVĚSTA		18.30	O
30.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		18.30	Č
31.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		16.00	Č

Změna programu vyhrazena!

NOVINKY ZE SVĚTA DIVADLA!

Zajímá Vás, co se děje u nás v divadle? Chcete být informováni, dostávat měsíční programy, aktuality nebo třeba PDF verzi tohoto časopisu a zpravodaje?

JE TO JEDNODUCHÉ!

Stačí vyplnit krátký formulář na webových stránkách divadla www.ndm.cz/cz/newsletter a budeme Vám pravidelně zasílat všechny naše novinky!

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – LISTOPAD 2022

2.	DONAHA! (Hole dupy)		18.30	Č
3.	KOČKY		18.30	M
5.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
6.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		16.00	M
8.	PRODUCENTI	E	18.30	M
9.	PRODUCENTI	F	18.30	M
10.	PRODUCENTI	C	18.30	M
11.	HARPAGON JE LAKOMEC?		18.30	M
12.	REBECCA		18.30	M
17.	DONAHA! (Hole dupy)		16.00	Č
18.	WEST SIDE STORY		18.30	M
19.	WEST SIDE STORY		18.30	M
26.	HOŘÍ, MÁ PANENKO – premiéra	PP	18.30	Č
27.	HARPAGON JE LAKOMEC?		16.00	M
29.	HOŘÍ, MÁ PANENKO – první repríza	V.	18.30	Č
30.	NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY – festival OST-RA-VAR		18.30	Č

MOJE KARTA NDM

Více divadla za méně peněz...

- karta bude **automaticky uplatňovat výši zvýhodnění**
- jednorázová investice** do nákupu karty 80 Kč
- je **přenosná** a můžete ji **darovat**
- uplatnění slev při nákupu vstupenek i **on-line**
- platnost **1 rok** od data zakoupení a **bezplatná aktivace** karty na další období

Zvýhodnění až -60% z ceny vstupenky

DIVADELNÍ KLUB

PROGRAM – LISTOPAD 2022

6.	NĚCO PRO LIDI		19.00	Č
12.	NĚCO PRO LIDI		19.00	Č

PROGRAM – PROSINEC 2022

1.	PRODUCENTI	VII.	18.30	M
2.	REBECCA		18.30	M
3.	HOŘÍ, MÁ PANENKO – festival OST-RA-VAR		18.30	Č
4.	PRODUCENTI	N	15.00	M
6.	KOČKY		18.30	M
7.	HOŘÍ, MÁ PANENKO	F	18.30	Č
8.	HARPAGON JE LAKOMEC?		18.30	M
9.	TESTOSTERON	Z	18.30	Č
10.	WEST SIDE STORY		18.30	M
11.	WEST SIDE STORY		18.30	M
13.	PRODUCENTI	V.	18.30	M
14.	CARMEN	II.	18.30	B
15.	TESTOSTERON		18.30	Č
16.	HOŘÍ, MÁ PANENKO	IV.	18.30	Č
17.	NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY		18.30	Č
18.	DONAHA! (Hole dupy)		15.00	Č
20.	KOČKY		18.30	M
21.	HABAĐÚRA		18.30	Č
22.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
25.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		16.00	M
26.	KOČKY		16.00	M
27.	DONAHA! (Hole dupy)		18.30	Č
28.	PRODUCENTI		18.30	M
29.	HOŘÍ, MÁ PANENKO		18.30	Č
30.	WEST SIDE STORY		18.30	M
31.	HARPAGON JE LAKOMEC?		16.00	M

Změna programu vyhrazena!

PROGRAM – LISTOPAD 2022

1.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
2.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	M
6.	DÍTĚ A KOUZLA	16.00	O
8.	HODNÝ PAN DOKTOR	18.30	Č
10.	HODNÝ PAN DOKTOR	18.30	Č
11.	TEROR	19.00	Č
14.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	M
15.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	M
16.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	M
17.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	16.00	M
19.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	17.00	M
26.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
27.	DÍTĚ A KOUZLA	16.00	O
29.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
30.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M

SLAVNOSTNÍ SÁL TÁNI HODANOVÉ

PROGRAM – LISTOPAD 2022

7.	KOMORNÍ KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00
25.	KOMORNÍ KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00

PROGRAM – PROSINEC 2022

2.	TEROR	19.00	Č
3.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	M
4.	DÍTĚ A KOUZLA	16.00	O
6.	DÍTĚ A KOUZLA	19.00	O
7.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
9.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
11.	VÁNOČNÍ SCÉNIKOVÉ ČTENÍ	16.00	Č
13.	HODNÝ PAN DOKTOR	19.00	Č
18.	JONÁŠ A TINGL-TANGL – premiéra	19.00	M
21.	JONÁŠ A TINGL-TANGL – první repríza	19.00	M

Změna programu vyhrazena!

**Šetřete svůj čas a namíchejte si
své vlastní předplatné**

Zvýhodnění **-30% z celkové částky**

Lze zakoupit **on-line** nebo **osobně** v prodeji předplatného

Zvolte si **počet představení, termíny, sedadla i počty vstupenek**

Zakupte vstupenky na **minimálně 4 různá představení**

MOJE ABO je přenosné

**MECENÁŠSKÝ KLUB
NÁRODNÍHO DIVADLA
MORAVSKOSLEZSKÉHO**

**MECENÁŠEM SE MŮŽE STÁT KAŽDÝ
VY, VAŠE RODINA NEBO FIRMA**

LÁSKA K DIVADLU

DOBŘÍ POČIT

SPOLUČNÝ CÍL

OSOBNÍ VÝHODY

www.ndm.cz

PETROF
PIANOS SINCE 1864

*Rozehrajte svou
šachovou
partii*

Šachy PETROF *design*

- Precizní ruční práce z dílny PETROF
- Luxusní povrchová úprava
- Limitovaná edice

www.eshop.petrof.cz

Vánoční dárek na úrovni?

DIVADLO

Vstupenky, divadelní balíčky, dárkové vouchery, CD,
předplatné ABEND i drobné dárkové předměty,
to vše najdete na www.ndm.cz nebo v pokladně DJM

DIVADLO JDE ZA VÁMI

Každou adventní neděli najdete náš divadelní stánek v jednom z obchodních center Ostravy; pouze v našem stánku zakoupíte vstupenky za speciální – VÁNOČNÍ – ceny.

27. listopadu od 14 hodin
Nákupní centrum Géčko

4. prosince od 11 hodin
OC Futurum

11. prosince od 11 hodin
Avion Shopping Park

18. prosince od 11 hodin
OC Karolina

ADVENTNÍ ČAS s divadlem

PRVNÍ ADVENTNÍ NEDĚLE • 27. listopadu 2022

- 16.00 hodin **HARPAGON JE LAKOMEC?**
– muzikál v Divadle Jiřího Myrona
- 16.00 hodin **DÍTĚ A KOUZLA (L'Enfant et les Sortilèges)**
– opera v Divadle „12“ – rodinné vstupné

DRUHÁ ADVENTNÍ NEDĚLE • 4. prosince 2022

- 15.00 hodin **PRODUCENTI**
– muzikál v Divadle Jiřího Myrona
- 16.00 hodin **LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA**
– balet v Divadle Antonína Dvořáka
– rodinné vstupné
- 16.00 hodin **DÍTĚ A KOUZLA (L'Enfant et les Sortilèges)**
– opera v Divadle „12“ – rodinné vstupné

TŘETÍ ADVENTNÍ NEDĚLE • 11. prosince 2022

- 16.00 hodin **WEST SIDE STORY**
– muzikál v Divadle Jiřího Myrona

ČTVRTÁ ADVENTNÍ NEDĚLE • 18. prosince 2022

- 15.00 hodin **DONAHA! (Hole dupy)**
– činohra v Divadle Jiřího Myrona
- 16.00 hodin **LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA**
– balet v Divadle Antonína Dvořáka
– rodinné vstupné
- 19.00 hodin **JONÁŠ A TINGL-TANGL**
– muzikál v Divadle „12“

